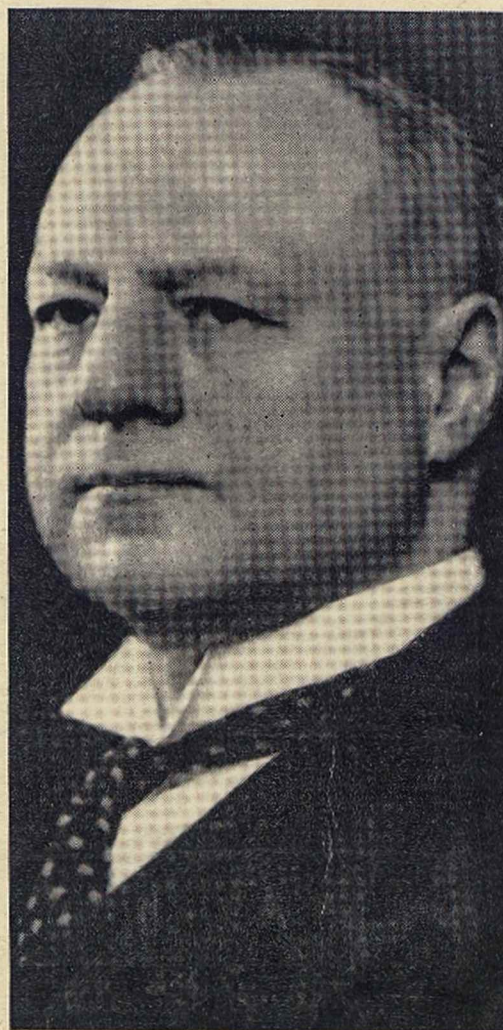

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

COL. G. L. P. GRANT-SUTTIE
Consul General of Lithuania for Canada

VASARIS - FEBRUARY, 1942

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(Lithuanian Monthly)

Numeris I: ----- Tomas II

Mėnesinis

Leidžia Kanados

Leidiny

Lietuvių Taryba

V A S A R I S

(1942)

Už Išlaisvinimą Lietuvos!

For Liberation of Lithuania!

Už Ištikimybę Kanadai!

For Loyalty to Canada!

Už Santarvės Pergalę!

For the Victory of the Allies!

Prenumerata metams:

Yearly subscription rate:

Kanadoje..... \$1.00

Canada..... \$1.00

Užsieny..... \$1.50

Foreign Countries.... \$1.50

Pavienis nr. 10 centų

Redakcijos ir Administracijos

adrašas:

2538 Bercy Street
Montreal, Quebec,
Canada.

Redaktorius..... Marija Aukštaitė

Red. padėjėjas..... Jonas Yla

T U R I N Y S

psl.

Marija Aukštaitė -----	Per Neišartus Dirvonus	3
P. Gailys -----	Dėl Tėvynės	4
P. Žadeikio Lietuvos Ministerio Pastabos		5
J. Tysliava -----	Lietuvi eilės	8
Marija Aukštaitė -----	Didelė Asmenybė	7
Vyt. Širvydas -----	Vasario Šešiolikta	9
Stella -----	Lietuvės Jausmas	10
O. Indrelienė -----	Dirbkime Vieningai	11
Maria F. Jokūbynienė -----	Naujai Dienai Švintant	13
Antanas Navickas -----	Mielas Tautieti	14
Lietuvis -----	Šių Dienų Verpetuose	15
Jonas Yla -----	Lietuviškas Kelias	17
Salomėja -----	Kodėl Ta Moteris Skambina ..	18
Marija Aukštaitė -----	Aš Einu	20
" " -----	Pavytusi Rožė	22
Lietuvis -----	Tautos Istorija	25
Petrutė -----	Montrealo Krislai	26
A. Rytmetytė -----	Mano Sesėms	28
Kanadietis -----	Už Mūsų Sienų	30
S. Paukštytė -----	Ką Tavo Širdukė Linkėjo	31
Marija Aukštaitė -----	Sudužo Kanklės	32
.....	Laiškai	34

PER NEIŠARTUS DIRVONUS

Smeigiu žagrę - savo plūksną, į baisius, erškėčiuotus dirvonus, usnis ir dagiais užleistus. Mės aplinkui naktys, audros užia ir blaško mano Tėvynės rūbą, viesulos kaukia iš rytų ir vakarų... Apsiniukę... Lašoja ašarų lietus, išvargę minių akys - laukia aušros.

O, paskubėk, mano dvasios lakusis žirgeli, praversk, pirmą vagą, kur išaugtų ir sulinguotų aukso varpos mano broliams, kur sužydėtų taikos lelijų plotai, per kuriuos mes vieningai susibūrę, galėtumėm žengti keliu - vedančiu į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Taip. Tu bėgi mano sielos polekiais pažabotas, ažūriniai erškėčių vingiai sustiro ir išsigando, dirvonais prilinko klastų žolė, ir aš einu... Linksta velėna po mano kojų, gužta usnių kerai, krinta erškėčių puiki šerkšna, tiesiasi spygliai...

O, kaip saldu gerti naujų arimų alsavimą, kaip gražu stebėti atskubantį kultūros vieškeliais Tave, Mielasis Skaitytojai, kurį lydi naujų aušrų apsupimai...

Ateik... Su ilgėsiu laukiu savo dirvonuose Tave... Mes surasime poilsio valandėlę, apžiūrėsime dagiuotų dykumų plotus, parinksime hektarus - gražaus pavasario sėjai - Tėvynės laisvei.

Aš Tau pasiskysiu, kad mano ilgėsysis nuolatos pas Tave bėga, atnešk, man gijalę savo sielos šilkų... Aš įverpsių į savo širdį kaip motina gelšvą liną, patiesiu minčių audeklaiss...

Grožėsime abu naujais ritimais, margais kaip sesių aštuonyčiai, kaip gelindaržio varsos.

Iš čia dvelks tiesa ir žmoniškumas, čia kalbės Dievo ir Tėvynės meilė, čia pinsis poezijų vainikai, čia sukuriuos pasaulinių audrų verpetai, čia prabils varguolio lūpos, čia plamos kilnios moters siela, ir vyro herojiškumas.

Šis naujas "Nepriklausomos Lietuvos" balandis, pasirinko nekalta tiesos ir meilės kelią, jis skrys prie savo idealo nebodamas, kad ir žiauriausių audrų, nes jo sparnai naujo plieno, jo alsavimas - visos tautos dvasia, jo penas - dori darbai.

Bet, mano dirvonai - vos pradėti... Be prieteliaus dešinės - aš suskursiu. Šaltos pūgos ir nelaukti karščiai, mano plūksną gal dažnai pažeis?... Tad, mielasis, priartėk... Apsupk, mane savo angeliška globa, o aš Tau sunešiu dvasinių rožių, kuriomis priruoštume Tėvynei užtikrintos laisvės vainiką.

Lietuva, už nelaisvės vartų. Visa doroji lietuvių išeivija sie lojasi ir ryžtasi sutraukti nelaisvės grandinius - sielojasi ir Kanados lietuviai. Susibūrę į Kanados Lietuvių Tarybą, ieško takų, kad savo Tėvynei kuom nors padėjus! Aukos pinigines - neužtenka. Kanados lietuviai pilnas energijos! Jis trokšta nešti Tėvynei - savo sielą. Todėl, šis "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalas - Kanados lietuvių aukuras. Į šį aukurą, stengsimės sudėti visų dorų sielų siekius ir troškinus.

Lietuvos likimas, brolių išgyvenimai ir kančios, pasauliniai karo verpetai, verčia mus giliau susimąstyti rytojumi, ir burtis vienybėn.

Į vienybę mus surišti gali - tik dora spauda. Ligi šiol, Kanados lietuvis šiuo atžvilgiu - kentėjo dvasinį badą. Pradėjęs eiti žurnalėlis apsikaisė polemika, pateko į kerštingus sukurius, ir pats savęs išsigandęs - pabėgo kitais vieškeliais...

Šiandien, jis atgema kita dvasia. Taryba jį arčiau priglaudė, ir susirūpino jo susižeidimu. Šu šiuo numeriu - jis pagijęs išeivinė gyvenimą, ir tikimasi, kad per taktingas doras mintis, jis išaugo į Kanados lietuvių vertingiausią ilgametį leidinį.

Marija Aukštaitė

D Ė L T Ė V Y N Ė S

Kai trimitai sugaus,

kai pavojus skambės,

Kai raudona pašvaistė

Tolimoj užtekės,

Tu išeisi garbingai,

Tu narsus ir ramus,

Tu išeisi į kovą

Dėl Tėvynės garbės...

Žuvo daugel sūnų

Dėl laisvos Lietuvos

Rausvas kraujas ir vėlei

Juodą žemę drėkins.

Tačiau laisvės žvaigždė

Mums žibėt nenustos -

Eisim, mes ir kovosim

Dėl Tėvynės laisvos!

PASTABOS LIETUVOS MINISTERIO SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

24-rių metų Lietuvos Nepriklausomybės proga - 16-ta diena Vasario, buvo švenčiama visų ištikimų Lietuvos vaikų - visame pasauly.

Ta pačia proga, šią šventę šventė, ir visi geri lietuvių draugai šioje šalyje.

To sąryšy, aš norėčiau išreikšti keletą svarbių pastabų, būtent:

PIRMA: Lietuva, būdama savo 24 metų nepriklausomybės angoje, tapo karo žiaurios agresijos auka, kaip ir kitos mažosios valstybės. Ji vėl pateko į vokiečių okupacijos nasrus, kaip buvo patekusi 1918 metais. Bet Lietuva, būdama karzygių šalis, nepaisė vokiečių uždėto jūngo, ir 1918 metais 16 dieną vasario, ji paskelbė pasauliui savo nepriklausomybę seniausioje Lietuvos sostinėje - Vilniuje.

ANTRA: Lietuviai dabar daug stipriau atsispiria prieš vokiečių yvairius puolimus, ne kad galejo atsispirti 1918 metais. Lietuviai dabar atsispiria prieš ekonomiskas eksploatacijas dėl vokiečių kariuomenės naudos, jie tarp savęs darniai kooperuoja prieš privertinus darbus ir nekalta į kalėjimą grūdinus, jie išsidirba savotišką veikiančią sistemą pralenkiančią vokiečių reikalavimus: kad jų sūktingiems vingiams nepasitarnavus; taipgi lietuviai vieningai ir tvirtai reiškia savo siekius - Lietuvos nepriklausomybės atstatymo! Daug kartų atsitinka, kad lietuviai pasipriešina net prieš pačių nacių įstatymus.

Šie, ir kiti pasipriešinimo aktai, buvo rezultate to, kad vokiečiai skyrė lietuviams žiaurius nubaudimus, išstumdami savo aukas į vietas ekzekucijas, kad tuo išgąsdinus apylinkės visuomenę. Be to vokiečiai dažnai pavartoja gąsdinimo būdus, kad jie užleis Lietuvą bolševikų terorui! Bet lietuviai, į tai drąsiai atsako: "Dieve, išgelbek, mus nuo "apgynėjo", o mes rasime kelią - apsigynti nuo priešo; kaip mes padarėme 1919 metais.

Lietuvos atsispyrimas be abejones būtų daug atsparesnis, jeigu ne pereita bolševikų okupacija, kuri suardė mano šalies gyvenimą - išplėšiant Lietuvai jėgas, sutrypiant brangią Nepriklausomybę, iš-tremiant tūkstančius ismintingų žmonių, ir narsių karių.

TREČIA: Lietuva visai be jokios kaltės kenčia tų dviejų šalių žiaurius puolimus. Mūs žemė yra trypiama bendrapriešų slavų ir tūtonų armijų, bet Lietuva atsisąda tikėti, kad brutuališka jėga - bus pa skutinis "teisėjas". Lietuva yra persunkta aukštais idealais, ir ji tiki į paruoštą Atlantiko Čarterį ir jo autorių garbingus pažadus.

Lietuva sutinka su siekliais, tikslais, ir Deklaracija Susivienijusių Tautų.

Pergalė, tiktai demokratijos fronte, nes ją atstovauja Susivienijusios Tautos, ir galima tikėtis, kad suvereninės teisės ir savivaldos bus atsteigtos tose šalyse, iš kurių buvo priverstinai išplėstos nepriklausomybės.

KETVIRTA: Lietuva yra viena iš tų tautų, kurios suvereninės teisės ir savivalda buvo priverstinai išplėsta agresoriaus kaimynų, ir dėl to, tos išplėstos teisės - privalo būti sugražintos.

Todėl, Lietuva prijungia savo reikšmę faktui, ka Susivienijusių Tautų Deklaracija - buvo pasirašyta, Lietuvos dviejų didelių slavų kaimynų. Tas privalo pasitarnauti prirodymui, kad teritorijų patobulinimo ambicijos - nesutrukdys taikos pokarinėje Šiaurinėje Europoje.

Ne tik Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, bet ir visos pasaulis su atsidejimu stebės į šią Europos dalį ir kitus principus, kurie buvo rimtai paskeičti.

To viso išvadoje, aš trokštu išreikšti savo šalies pasigėrėjimą Suvienytų Valstijų valdžiai už drąsų stojimą pasaulinėse kovose, taipgi reiškiu širdingiausią dėkonę, už dvasinį padrąsinimą - žmonėms mano krašto.

(pasirašė) P. Žadeikis
Lietuvos Ministras
Washington, D. C.

L I E T U V I

Juozas Tysliava

Lietuvi, mano mylimas lietuvi,
Užaugęs pievose ir girių dūburiuose,
Kviečiu tave dabar į naują būvį,
Kur radio pavasariai tau vyturiuos...

Tau duosiu gatvę, ilgą kaip paradas;
Kinematografas (dešimtoji mūza) vakarais
tave čia palydės.

Lietuvi, užmiršk, ką giriose praradęs,
Žmonijos girioje tau naujas amžius pražydės.

Ypatingai mes, Montrealo lietuviai, kurie prie Jo prigludę kaip po prie geriausio tėvo, vadovo ir globėjo. Jis mūsų visa skaidriai viltis ir priebėga. Be Jo, būtų mums sunkiau skintis į Lietuvos nepriklausomybę. Be Jo, užgestų visi mūsų tautos kultūriniai švyturiai! Jis mūsų viešpats, ir saugas. Jis mums moralių turty davėjas ir globotojas. Be Jo, mes neturėtume nė šio žurnalo, kurio viršelį ši karta puošia Jo malonus paveikslas. Todėl Kanados Lietuvių Tarybą, įvertindama gerb. Konsulo žygius, praeity metų seime išsirinko gerb. Konsulą savo Garbės Pirmininku. Mūsų Konsulo visus nuopelnus mūsų tautai sudėtus, neįmanoma trumpame rašiny apibūdinti. Bėga pati istorija, kuri fiksuoja faktus, ir ateis diena, kada laurais apsupsime netik mūsų Tėvynę, bet ir Jos garbingus vadus.

Baigdama, visų Kanados lietuvių vardu, reiškiu širdingiausią padėką mūsų Konsului G.L.P. Grant-Suttie, už suteiktas ir teikiamas mūsų Tėvynei ir tautai visapusiškas malones, ir tuo pačiu linkiu, - ilgiausių metų ir Dievo palaimos.

Šia proga, turiu garbės tarti gilią padėką žodį "International Press Limited" vadovybei, ir "Who's Who in Canada" knygos leidėjams, kad teikėsi suteikti medžiagos, kuri plačiau apibūdina mūsų Gen. Konsulo garbingus žygius, ir Jo Aukštą Asmenybę:

Lieut.-Colonel Gerald Lynham Porte Grant-Suttie - retired. Born Feb. 17, 1890. Educated: Trinity College; University of Toronto (B.A.). Commissioned Lieutenant, Canadian Militia, Jan. 10, 1910. Attached to Canadian Permanent Force, Feb., 1912. Passed Officers' Long Course, Royal Military College, Kingston, Ont. Appointed Lieutenant, Royal Canadian Regiment, July, 1913. Served in World War, 1914-1918, sailing Sept., 1914. District Adjutant, Bermuda, March - Sept., 1915. Took part in engagements at Vimy Ridge, Avion-Lens, Hill 70, Passchendaele, Cambrai, Canal du Nord, Forest of Raismes, Pursuit to Mons. Employed as Courts-Martial Specialist with Canadian and Imperial staffs in England and in the field, including duty as Judge-Advocate at General Courts-Martial, and as member, London and Chelsea Barracks. Appointed Court-Martial Officer and Acting D.A.A.G. at H.Q., 3rd Canadian Division, and Court-Martial Officer, H.Q., Fifth Army. Appointed Court-Martial Officer and Acting D.A.A.G., H.Q., Canadians, Ripon, and Court-Martial Officer, H.Q., Overseas Military Forces of Canada and for London District. Wounded at Passchendaele, 1917. Mentioned in despatches. Appointed H.Q., Military District No. 2, Toronto, for reorganization duties, Nov. 1, 1920; appointed Assistant Judge-Advocate-General and Staff Captain, H.Q., Military District No. 2, Nov. 1, 1921. D.A.A. and Q.M.G., Military District No. 2, Nov. 1, 1922 - April 30, 1927. D.C.O., H.Q. Military District No. 7, Jan. 1, 1930 to March 31, 1934. Retired from Permanent Force, 1934. Awarded Jubilee Medal, 1935; Coronation Medal, 1937; Commander of the Order of St. John of Jerusalem (invested by His Majesty at Buckingham Palace), May, 1937; Knight of Grace, Order of St. John, 1939; Order of Galilee, First Class with Star; Order of Mercy, Represented Canada at International Geographical Congress, Warsaw, Poland, 1934. Guest in Westminster Abbey at Coronation of King George VI. Consul General for Canada of the Republic of Lithuania. Member, Corporation of Trinity College (University of Toronto). Chairman, National Committee of Canada of International Geographical Union. Vice-President, Canadian Insti-

(Perkelta į 21 puslapį)

DIDELĖ ASMENYBĖ

Kai imi plūksna toks mažas žmogutis, ir nori ką nors parašyti apie didelę asmenybę, tada pasijunti dūlke šale gžuolo, ir nedrįsti liesti jo garbe, pátvarumu išaugusio ūgio.

Tuo didžiuoju garbingu gžuolu, yra mūsų Kanados Liet. Generalis Konsulas G.L.P. Grant-Suttie, kurio asmenybė išaugus visose pasaulio dalyse, valstybėse, diplomatijoje, aukščiausiose mokslo instancijose, pasaulį apjuosiančiose draugijose, kariūnijoj, jurisdikcijoj, direktoriatuose, o jau kiek garbės pirmininku, arba amžinuoju draugijų nariu išrinktas, tai nereik žodžių.

Ši Didžioji Asmenybė, kuri savo išmintingumu, narsumu, teisingumu, mokslu ir kilnia siela išaugus, - buvo Dievo lenta, kad ir Lietuva turėjo garbės susilaukti šią asmenybę aukštu savo diplomatu Kanados lietuviui.

1937 metais 23 dieną rugpjūčio, buvo padarytas teisėtas Nepriklausomos Lietuvos aktas su Anglijos ir Kanados vyriausybėmis, ir buvo iškeltas G.L.P. Grant-Suttie garbingas vardas į Generalio Konsulo Kanadai pareigas, kur po dokumentaliniu aktu - pasirašė Anglijos Karalius Jurgis VI, ir Kanados vyriausios premjeras Mackenzie King.

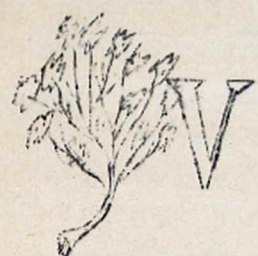
Nuo tų metų gerb. Konsulas G.L.P. Grant-Suttie, garbingai ir uoliai eina savo pareigas.

Kuo yra ši asmenybė mums Kanados lietuviams? Jis yra mums nepavaduojamai brangus! Jeigu Jo kilnios sielos nepažinčiau, bijočiau savo plūksna liesti Jo kaipo aukšto asmens vaidmenį, bet žinau, ant kiek mūsų Konsulas garbingas, toks pat ir kuklus... Prie Jo ras paguodos nūliūdes ir nusiminęs, jis užtars nuskriaustą, sušels pavar-gėlių. Jis tik ir ieško, kas kenčia, kas alkanas, kas nuskuręs, nustūmtas... Jis susiranda vargšus, kad ir tamsiausiuose gyvenimo užkampiuose - šelpia juos pinigais, literatūra ir raminančiais žodžiais. Išrupina darbus, duoda savo rekomendacijas, sutvarko dokumentus, dažnai nė padėkos žodelio negaudamas.

Nekartą stebėjau susirinkimuose jo kantrybę, šaltumą, išmintingais posakiais ir patarimais, turiningomis kultūra paremtomis kalbomis.

Tarpe prastų žmonelių - jis prastutis ir kuklus. Su kiekvienu pasišnekęs su marga minia atsisės, užkas drauge menkutį užkandį, užsitrauks pypkutę, rintai susikaupęs įsiskverbs į kiekvieno individo sielą, ir tada susimąstęs - apie kiekvieną šio to paklaus...

Nekartą mes Kanados lietuviai būtume pakrikę tarp savęs kaip sumaišytos gėryės, bet mūsų Konsulas su atydumu kaip taikos angelas - visur tarp mūsų, ir su mumis.

Vasario

Šešiolikta

Glūdžios, šaltos žiemos dieną, Vilniuje, kuriame gyventojai badu mirė, lietuvių veikėjų būrelis vokiečių pažadais nusivylęs, ir rusų imperijos subyrėjimą nujausdamas - pasauliui paskelbė savo tautos pasiryžimą, sukurti politiniškai nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Lietuvio žodis - stojosi kūnu. Ir kokių kūnu! Kaip iš nelaisvės narvelio paleistas paukštis, lietuvių tauta džiugiai skriejo kūrybiniu saulės keliu, į kultūrą, į žmoniškumą, į didvyriškus sielos žygius, į našius drąsios rankos darbus.

Vasario 16-toji, tapo tautos džiaugsmo ir pasididžiavimo diena. Tą tautos polekį žiaurus kaimynai: mūsų amžini priešai, laikinai pakirtė.

Kaip nenumaldomos audros metu nendrė - lietuvių tauta prigužo ir prisilenkė arčiau žemės, dėl kurios laisvės tūkstančiai prabočių narsiai kraują liejo.

Prigužo, bet dvasioje - nepalūžo! Dieną naktį, kiekviena valandėlę, kiekvienu darbu ir mintimi, lietuvių tauta nors ir išblaškyta po visą pasaulį, bet kala, - kala priešams pražūtį, o sau laisvę!

Yra sakoma, kad plūksna galingesnė - negu kardas. Dvasia - nugali kūną. Pasiryžimas - kalnus nuverčia. Lietuviai turi drąsos ir pasiryžimo! Todėl nelaisvės kalną jie nuvers! Nes lietuvių tauta šiandien turi stiprių talkininkų - Angliją ir Ameriką.

Šioje Vasario 16-toje, Kanados lietuviai sudeda savo priesaiką tautos laisvei, kad rankų nenuleis ligi tol, kol nelaisvės ir vergijos kalno nuvers. Darbuose ir kovoj - mūsų laimėjimas!

Vyt. Širvydas.

Vasaris Lietuvių Istorijoje

Vas. 16 1918 m., Lietuvos Valstybės Taryba Vilniuje, paskelbė pasauliui Lietuvos Nepriklausomybę.

Vas. 16 d. 1927 m., Vilniuje mirė Daktaras Jonas Basanavičius.

Vas. 8 d. 1919 m., įvyko pirmasis su bolševikais išibrovusiais ties Kėdainiais. Čia žuvo pirmas Lietuvos kareivis - Povilas Lukšys.

Vas. 14 d. 1920 m., prancūzai okupavo Klaipėdą.

Vas. 13 d. 1919 m., kovoje už Lietuvos laisvę, žuvo ties Alytumi pirmas lietuvis karininkas - Antanas Juozapavičius.

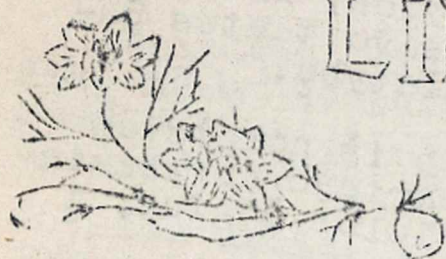
Vas. 14 d. 1919 m., lietuviai atmušė bolševikus iš Jezno.

Vas. 15 d. 1923 m., lenkai įsiveržė į neutralią juostą - ties Valkininkais.

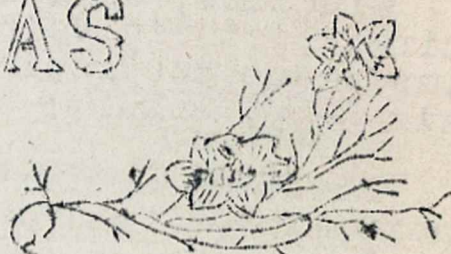
Vas. 22 d. 1387 m., lietuviai priėmė katalikų tikėjimą.

Vas. 19 d. 1923 m., prancūzai ir anglai sutikę lietuvių karinę pasipriešinimą, apleido Klaipėdos kraštą.

LIETUVĖS JAUSMAS

Stella

Nepaprastas balsas, dūslus ir gaudus,
Pasklido po pievas, po laukus žalius -
Jis girdisi lušnoj, rūme ir dvaruose,
Girdisi kalnuose, tankiuose miškuose.

Tai balsas tėvynės, brangios Lietuvos!
Kuri surakinta retėžiais kančios!
Tai kenčiančių brolių pagalbos šauksmai,
Tai verksmas našlaičių, sielvartai, vargai...

Tai balsas tėvelio, jo graudi rauda,
Tai senos močiutės širdinga malda...
Ten mylimos sesės dalis - vien skriauda,
O brolio karžygio - garbinga auka.

Dėl Lietuvos krašto dėl laisvės tautos:
Ak, dirbti nesunku, negaila aukos!

Tad, broliai, vienminčiai, juk mes čia

laisvi -

Sustokim į darbą, - vieningai visi!..

DIREKIME

VIENINGAI

Už tėvynės pėdą,
Nupirktą kraują -
Visą žemės auksą
Atiduot galiu.

Valsiūnionė.

Kaip kam iš mūsų atrodo, kad laimė ir pasisekimas gyvenime ateina savaimi, be rimtų siekių, be sunkių pastangų, ir be didelio darbo.

Vienok, pats gyvenimas rodo, kad laimėjimai bei pasisekimai dažniausia pasiekiami - tik per sunkų darbą, per pasišventimą, ir pasiaukojimą. Ir tai, tas visas reiškiasi - tik nuosirdžiai vienybėje esant.

Pavarčius mūsų praeities kovų istorijos lapus, rasime begalo daug sunkių kovų dėl lietuvių, dėl tautos laisvinimo, dėl spaudos atgavimo, ir pagaliau dėl pačios Lietuvai nepriklausomybės atsikojimo.

Tačiau mums yra žinoma, kad tos visos kovos nors ir labai brangiai kainavusios, nors anot dainių: "kiekviena tėvynės žemės pėda - nupirktą kraują..." - bet visgi buvo laimėjimas, ir tik per vienybę, per pasiaukojimą.

Anų laikų pionieriai, stojo į kovas su nepalaužiamu nusistatymu širdyse: "kad ir mirti reikės, bet likusiems - bus lengviau!" Tuo metu buvo aukotasi dėl žmonių gerovės, ramybės ir kūrybos - be jokių skirtumų! Tuomet pažeistus tautos jausmus - visi vienodai įvertino, vienodai suprato. Tuo metu iš tautos skriaudų - nieks jokių išrovimų ar pasinaudojimų nesiekė, nieks tautos narių nerūšiavo, nieks iš jų tarpo neskleidė blogų gandy - kenkiančių bendram darbui, tautai ir valstybei.

Ir tik dėka vieningumui, kurs lydėjo lietuvių ryžtingas kovas brangiausiam idealui - Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei, tapo iškovota tas, ko lietuvis per ilgus amžius siekė ir aukojosi.

Deja, nė 25-kių metų - lietuvių tautai, nebuvo lemta brangiąją laisvę džiaugtis. Nuolat persekiojamas nelaimingas likimas, užtraukė vėl nelaisvės naktį mūsų tėvynei, kuri vėl šaukia savo vaikus į darbą, kovą, ir laimėjimus! Tik, kažkodėl šioje tėvynės nelaimėje, nerandama bendro sutarimo?! Nevienas iš mūsų jau pamiršo, kad dar taip neseniai atsikratyta svetimo jūngo; iš kurio lietuvių tauta išsinerė! Nevienas pamiršo, kad ir jis pats gynė tą mielą šalį vydamas svetimus engėjus, o jau šiandien iš tų pačių mūsų brolių - atsirado tokių, kurie paklusniai tūpčioja prieš Lietuvos priešus su pasitenkinimu, atiduoda tėvynės žemes ir jos žmones, žiauriausiam išnaudojimui ir žudymui.

Atisiranda ir tokių, kurie kitus išskaičiavimus turėdami, skirsto savo brolius į rūšis. Jų supratimu, jie turi teisę save pasivadinėti tautos herojais, ir išrūšiuoti Lietuvos sūnus ir dukras tėvynės laisvinimo darbe, nežiūrint, kad tie vujami broliai - nuošiai. - džiaun siekia Lietuvai laisvės, teisėtumo, žmonėms geresnio gyvenimo, kultūros bei pažangos.

Savaimi aišku, kad tokiose sąlygose, tokių "herojų" globoje patekus - kovos darbai, siekiai ir troškimai yra begalo sunkūs. Bet, ar verta dėl to sielvartauti ir nusiminti? Ne. Nežiūrint kaip sunkūs keliai būtų, nežiūrint kiek kenkėjų rastusi Tėvynės laisvinimo darbe, - iš kovos lauko, iš bendro darbo, mes nesitrauksime! Juk mes iš širdies trokstame Lietuvai ir savo broliams giedresnio rytojaus, geresnės ateities, ir tas mus skatina aukotis ir dirbti, nes: "Ten stūkso didingi mūsų tėvų kapai, kur žemė smūtkeliais ir rūtomis nusėta..."

Tad, ir mūsų žurnalą "Nepriklausoma Lietuva" perėmus naujoms jėgoms leisti ir tvarkyti, lai būna ir man leista palinkėti daug ištvermės, jėgų ir kantrybės! Lai jūsų kilniūs norai ir sugebėjimai suburia mūsų tautos jėgas vieningam darbui, kurį suvienytomis jėgomis - bus lengva įgyvendinti; atremiant visus piktus ir kenksmingus panaudojimus.

Pasitikėkime savimi, dirbkime vieningai kaip kad dirbo ir aukojosi, mūsų tautos atgaivinimo narsūs pionieriai!

O. Indrelienė

G a v ē n i n ė s M i n t y s

Jėzūs apsuptas minios, kuri jį buvo pasmerkusi, ėjo lėtai į kalną Kalvarijos.

Jis ėjo išbalęs, kraujuotas, nukankintas, kai tuo tarpu prasi-vėrė vieno namo durys, ir iš jo išėjo moteris su balta drobė rankose. Ji pasidarius kelia rankomis tarp minios, kuri ėjo aplink Jėzų, prisiartinė ir dševotai nušluostė veidą išsikentėjusiam Jėzui. Jėzus į ją pažvelgęs, staiga prisiminė mergaitę iš Nazareto, kurią jis buvo radęs beverkliausia griovyje, prie namo. Šis prisiminimas jam buvo, kaip oazė dykumos keleiviui, didžiausia paguoda Jo kancioje.

Jėzus vėl ėjo toliau skausmų keliu, o kanciviai atstūmė moterį, kuri savo širdyje ir šioje drobėje anžiūsi išganytojo paveikslą.

Ir mes, dažnai pasaulio nesuprasti ir atstūmti, nes žmonių akys negali įžiūrėti mūsų dorų sielos siekių.

NAUJAI DIENAI ŠVINTANT

Šiandien, kada visas pasaulis liepsnoja ugnį, rūksta tirštuose nepermatamuose dūmuose; kada paraku užtaisytos granatos išdrasko, išnešioja į padanges amžiais žmogaus sumanumu ir darbu sukurtą daile, palikdamos šių metų liūdininkų akims, tik krūvas riogsančių griuvėsių, arba giliai išraustų duobių su tūkstančiais nekaltų aukų...

Šiandien, kada tauta, tautai virto žvėrimi... Stipresnis taikosi praryti - silpnesnį, kad palopyti savo niekuomet nepasotinamą gobšumą, - mažesnėse žmonių grupėse irgi verda, kunkuliuoja nesantaika, neapykanta.

Rodos neįtikėtina, bet nepateisinama! Juk šiuo momentu mes bandėme ir sukūrėme židinį iš Tėvyne mylinčių jos vaikų, kad jie įžiebtų tame židiny negestančią ugnelę mūsų brangios, gražios ir skambios kalbos, mūsų papročių, mūsų džiaugsmo arba raudų - sukūrėme židinį, tik dėl Lietuvos, dėl Tėvyės laimės! Ir, kad ne tokia Lietuvai svarbi valanda, gal mes nebūtumėm sugebėję surasti bendros, visiems suprantamos kalbos?! Kalbos, kuri būtų sucementavusi mus į stiprų ir vieningą vienetą, kuris būtų galėjęs simbolizuoti vieną nugenėto žuolę atsprogstančią šakelę, kuri liūdytų, kad lietuvis gyvas, ir pasiryžęs gelbėti tam žuolui nugalėti visas audras, kad sužaliuotų pilnu žalumu, ir vėšlumu...

Bet, deja... Mūsų susibūrusion šeimon, tapo pasėta nesantaikos sėkla, ir besivaidant - šventų troškimų židinio ugnelė pasiliko apleistą... Apgeso ji... gaila...

Bet, broliai iš toli, laiku viešnagėn atvyko, ir ugnelę blėstančią atgaivino!... Dieve, jiems padėk, jų gražiose darbuose, ir kiekvieno gero lietuvio širdy, surask, jiems gerbtiną vietelę.

Todėl, NAUJAI DIENAI ŠVINTANT, aš sudedu viltį Jums, brangūs broliai, ir sesės montrealiečiai! Sudedu viltį, kad šioje garbingoje Lietuvos laisvinimo dirvoje, piktžolės nerašty sau vietos.

Maria F. Jokūbynienė.

Vai krinta Tėvyne, ant tavo vaikelių -

Krūva sielvartų, nelaimių vargų...

Kaip paukščiai iš lizdo priešų išdraskyto -

Nežinome kur glaustis, nei kur eit...

Pranas Vaičaitis.

Mūsų Tautietis

Šaukiasi tavo pagalbos, tavo Tėvynė Lietuva! Atmink, kad toji tavo motina tave išaugino, o šiandien yra pavergta... Jos kūną mindžioja ir trypia Hitlerio gaujos! Žudo mūsų motinos gyvenimo jėgas, kultūrą, meną ir visa kas mums lietuviams naudinga, kilnu ir gražu.

Argi mes galime ramiai sėdėti sudėję rankas būdami laisvi? Ne! Mūsų pareiga stoti į Lietuvos vadavimo darbą, kad amžiams iškovojus jai laisvės vainiką! Eikime į darbą ir kovą, kad Lietuva būtų laisva, ir nepriklausoma demokratiška šalis.

Broli, sesute, tavo švenčiausia pareiga stoti į kovotojų eiles su visokiais mūsų tautos priešais. Mūsų eilės tikrų lietuvių, tegu auga ir klestėja. O kada pašauks mus tėvynė, kada laisvės varpas suskambės, tada mes sukaupsime jėgas - atstatyti tą, kas išgriauta, atkurti tą, kas sunaikinta.

Tad, broliai lietuviai, vienykimės! Ištieskime viens kitam ranką! Užmirškime asmeninius ir kerštingus ginčus. Kiek galime remkime Kanados, Anglijos ir Amerikos žygius, o tuo pačiu bus ir mūsų tautos laimėjimas!

Remkime Kanados Lietuvių Tarybą, prisidėkime prie jos žygių ir darbų, ir tikėkime, kad per mūsų kovas, per vieningą balsą, užtekės Lietuvai laisvės saulutė.

Antanas Navickas

Sakoma plūksna yra galingesnė, negu kardas. Kanados Lietuviai! Vartokite savo plūksnas "Nepriklausomoje Lietuvoje", už Nepriklausomą Lietuvą! Visų prašome.

Mes nemirštame nuo darbo kuri dirbame, bet nuo to, ko neįstengiame padaryti.

Doleris duotas lietuvių spaudai, yra ginklas, kuris Lietuvai laisvę iškovo.

Nesisielok, jei kiti tavęs nesu-
pranta, bet sielokis, kad kiti
negali suprasti.

Pasiturinčiam, labai lengva rasti draugų.

Nėra pasauly žmogaus, kurs nenorėtų būti šeimingu.

Lietuvių spaudos istorija rodo, kad laikraštį leisti, tai ne kepurę pakelti. Tačiau nuo daktaro Basanavičiaus ir daktaro Šliupo "Aušros" laikų - lietuviai jau toli kultūros keliu nužygiavo. Jau daug sąmoningų ir tautiniai susipratusių lietuvių, pasiryžusių visas spēkas dėti, ir savo broliams iškovoti bei užtikrinti visas laisvo žmogaus ir piliečio teises.

Spauda, yra vienas tos kovos įrankių. Daktaro Basanavičiaus "Aušra" Lietuvą išbudino, o Kudirkos "Varpas" - ją visuomeniniai prikėlė, ir apšvietė. Šimtai vėliauėjusių ir einančių lietuvių laikraščių, lietuvių sukultūrinio, suorganizavo, išauklėjo literatūra meną, ir ekonominės gerovės sąlygas.

Mes jaučiame, kad tūkstančiuose Kanados lietuvių plakatvirts, ir sąmoningas lietuviškas pasiryžimas, kad nepasiduoti priešams, kurie kėsina lietuvių tautą nušluoti nuo žemės paviršiaus, ir jos tėvų sodybas - apgyvendinti svetimaisiais.

Šis, pasiryžimo jausmas, padrasina ir mūsų pasiryžimą imtis sunkaus darbo, ir leisti "Nepriklausomą Lietuvą."

Todėl, mes savo šūkį jungiame su Amerikos lietuvių dovanoje - Laisvės Varpe, kur įbrėžti kovos šūkiai su žodžiais:

"O skambink, per amžius vaikams
Lietuvos:
Tas nevertas laisvės, kas negina
jos!"

Lietuviai ir šiomet Vasario 16-tą mini, kaip vaikai kurie mato savo motiną liepsnų apsup-

tame name; bet jokia būdu, negali prie jos prieiti gelbėti! Istorija tokių momentų - turi. Mums tenka juos sukaupu jausmu pergyventi, ir sutelkti jėgas, kad atstatyti, tą, ką praradome.

Kanados Liet. generalinis konsulas G.L.P. Grant-Suttie savo kalboje pasakytoje Montreale Kanados Liet. Tarybos skyriaus susirinkime, pabrėžė visiems lietuviams įsidėmėtiną svarbų faktą, kuris didžioje spaudoje, praėjo mažai paminėtas, būtent: kad teisėtai autorizuoti Lietuvos valstybės vadai, davė Lietuvos žodį, kad Lietuva stoja susivienijusių tautų tarpan - kovoti iki paskutiniosios prieš fašistinę Ašį. Reiškia, Lietuva stoja Anglijai Amerikai, Olandijai, ir dvidešimčiai kitų susivienijusių Tautų talkininke.

Todėl, mes kviečiame kiekvieną lietuvių degti šiuo tautos pasiryžimu, ir nenurimti tol, kol pasaulyje neįsiviešpataus Churchill'o ir Roosevelt'o Atlantiko Carteryje pabrėžtieji principai: laisvė nuo karų, nepritekliaus nesaugumo ir vergijos! Tai 20-tojo amžiaus žmoniskumo aušra! Tad pakeltomis širdimis mes nenu-rinsime, ir to sieksime.

Po visą Kanadą lietuviai noriai duoda finansinę paramą, kovai prieš fašistinę Ašį. Jie perka Apsaugos Bonus, Defense Stamp ženklelius, aukoja Raudonąjam Kryžiui. Šimtai Kanados lietuvių stoja kariuomenėn! Kiekvienas lietuvių paaukotas centas, kiekvienas lietuvis kareivis, tai lietuvių tautos įnašas į Susivienijusių Tautų kovą prieš fašisti-

ne Aši. Bet, tie īnāšai apyskai-
tās nēvedē, negaus tinkamo kredīta.
Tai būtu lyg nešti pinigus ī bankā,
īr nereikalauti, kađ jīe būtu īra-
šomi ī bankīnē knygele.

Mums prīvalu sužymēti, kiek
lietuvīų Kanados īr Anglijos ka-
riuomenēje. Mums prīvalu pažymēti,
kiek Kanados lietuvīai savo antrā-
jai tėvynei jos reikalo valandojē
paaukojo, beī pasīaukojo. Tai mū-
sų tautos - kapitālas, tai īndēlis;
už kurī bus galīma vēliau tikētīs
atlygīnīmo.

Kanada sutīko prīimti Sovieti-
jos konsulus īr diplomatus, tokiu
būdu Rusija gavo teisē, kurīā Lie-
tuvos Respublika jau nuo 1932 metų
naudojasi, turēdama savo generalī
konsulā pulkininkā G.L.P. Grant-
Suttie Toronte. Sovietijā Kanada
de facto prīpažīno 1922 mētais, o
pilnai de jure - 1924. Tačīau bol-
ševīkai savo konsulo īr diplomato
čia neturējo.

Už drāsā īr pasižymėjimą gyn-
tis nuo Hitlerio gaujų - Rusija ga-
vo daug pagarbos anglo-saksų pasau-
lyje. Tos pagarbos vaisius, tai
konsularīnių santykių užmezgīmas
tarp Kanados īr Sovietījos.

Kanados lietuvīai be abejonės
šīuo įvykiu pasinaudos, įteikdami
Sovietījos atstovams savo pareiški-
mus dėl Lietuvas likīmo. Rusus pa-
gerbdami už drāsų savo žemių gyni-
mā, Kanados lietuvīai turi teisės
tikētīs, kađ rusai pagerbs lietuvīų
kovā už savo žemių laisvę. Lietu-
vīai trokšta tikētī, kađ rusai at-
sisuks nuo tos nelaimīngos līnījos,
kurī prīvedē prī nelemtos okupaci-
jos Lietuvoje, īr nuo bolševīkų te-
roro. Lietuvīai norētų tikētī, kađ
Rusijos diktatorius pagerbs Church-
ill'o-Roosevelto Atlantiko Čarterį,
nes Sovietīja padavē rankā jos nu-
skriaustai Lenkijai, tad tikimės,
kađ jīnai īstīes rankā īr jos nu-
skriaustai Lietuvai.

Lietuvīams, īr Pabaltījo žmo-
nėms, turbūt reikēs gerokai padir-
bētī, nes oficialis Londone lei-
džīamas "Soviet War News" biuleti-
nis bando Anglijos visuomenēi nu-

pasakoti, būk tai birželio 1940 m.
okupacija Pabaltījo kraštuose, ne-
buvusi plīkos jėgos smūrtas, īr
kađ prāvestīejī "rinkīmai," nebuvo
žmonių valios išjuoka, bet "liau-
dies balsas" pareiškimas. Latvījos
pasiuntīnys Washingtonē p. Bilma-
nis - tinkamai į to biuletīnio
prasīmanymus atsīlīepē. Bet, skau-
du matyti Sovietų leidīnīuose īm-
perialistīnį troškīmā, kađ Pabaltī-
jo kraštus īr jo prīeplaukas - kas
nors valdytų neatsīžvelgīant į vie-
tos gyventojų tikruosius norus.

Prieš Anglijos, Kanados īr A-
merīkos lietuvīus, stovī sunkus
darbas; kađ tuos Sovietījos apeti-
tus pažaboti. Pabaltījo valstybės
savo prīeplauku Sovietījai naudo-
tis negailēs, bet savo politīnės
laisvės, taip pat niekadōs neišsī-
žadēs! Prie gerų norų, šīs Sovie-
tījos ekonominis reikālas, galīma
gražīai išrīšti, nepažeidžīant Pa-
baltījo valstybių, īr politīnių
teisių.

Gyvenīmo pulsas prasīmuša tai
čia, tai ten. Lietuvīų istorījoje
pastebīme štai ką: vienā metā lie-
tuvīams vadovavo Kernavā, kitā
Naugardēlīs, trečīā Vilnius, ket-
virtā Kaunas. Bet, pats pulsas
visados būdavo tas pats: pasīryži-
mas apgynti lietuvīų tautos laisvę
nuo prīešų.

Dėl tam tikrų prīežasčių, "Ne-
prīklausoma Lietuva" leidīnys, īr
Kanados Liet. Tarybos centras,
perkeltas į Montrealā. Tikslas īr
pulsas - pasīlīeka tas pats: už
Anglijos pergālę, už Kanados sau-
gumą īr laisvę, už neprīklausomā
Lietuvā.

Montrealas - gausi lietuvīų
kolonija; turīnti nemaža stiprių
tautīnių īr katalikiškų organizā-
cijų. Čīo gyvena darbai pasīžy-
mējē veikėjai, todėl tikimasi, kađ
visi Kanados lietuvīai padēs mont-
realiečiams eiti sunkias pareīgas.

Per drāsā, Lietuvīškā talkā,
daug gero atsīeksīme. Tad į talkę
seses, broliai!

Juk vienybėje -- galybē.

Lietuviškas Kelias

Kiekviename pasaulio kampelyje, kur tik plaka jautri lietuviška širdis, šiandien ji verkia, dėjuoja.

Tėvynė, ta miela mūsų šalis, kuri mus augino, auklėjo, šiandien vergijoje. Neprašyti, nelaukti tironai iš begėdiškiausių pasaulių, su-trempe jos žemę, apiplėšė, į kalėjimus sugrūdo, išvežė ir išžudė tos garbingos šalies tikrąjį šeiminką lietuvį. Tą patį lietuvį, kuris yra tikru mūsų tėvu, motute, broliu, ar sesute.

Kanados lietuvis būtų beširdis, be sąžinės žmogus, kad matydamas tą didžiąją netiesą ir bėsiąją skriaudą mūsų tautai, nieko neveiktų.

Bet-gi mes turime širdis. Mes sielojamės dėl Lietuvos likimo. Dirbsime, kiek tik galėsime. Mūsų darbai, mūsų visos jėgos tik tam, kad Lietuva būtų laisva valstybė.

Tai mūsų gyvenimas. Tai tokie mūsų rūpesčiai.

Turėdami aiškius tikslus, švarią sąžinę, kilnius troškimus Kana-dos lietuviai susibūrę po Kanados Lietuvių Tarybos vėliava, nusitarė tiesti pagalbos ranką, retėžiais sukaustytiems broliams. Šiame šven-tame lietuvių darbe, mes tikime tik į vieną partiją arba srovę, ku-ri yra - dirbti dėl laisvos, demokratinės Lietuvos. Kiekvienas lie-tuvis, kas jis bebūtų: katalikas, tautininkas, socialistas, jei tik trokšta matyti laisvą savo tėvynę, tai mūsų bičiulis, mūsų bendrake-leivis, mūsų idėjos draugas.

Tai tik tokiu, o ne kitoku keliu mes eisime.

.....

M ū s ū V i l t y s

Nuo pradžios K.L. Tarybos įsikūrimo, mūsų judėjime būta atmainų, būta nesklandumų. Pasėkoje to, net susikivirčiuota pačiame centre. Dėl įvykusios krizės centre, turėjome daug ką pakeisti, pataisyti ir galimas dalykas, kad pagerinti. "Nepriklausoma Lietuva" pasieks mū-sų malonius prenumeratorius jau iš Montrealo. Centrą taip pat jau turime Montreale.

Vietoje nuleidus rankas ar įpuolus į desperaciją, mes sakome, kad tas viskas mums tik turi būti pamoka. Mes turim tikėti šviesiai ateičiai. Neturim žiūrėti į skriaudas kurios yra daromos, ar bus daromos. Mūsų darbas kilnus, troškimai šventi.

Žinome, ant mūsų ypatingai montrealiečių pečių, užgulė sunki našta. Didelis darbas. Dideli rūpesčiai. Bet, kartu jaučiame, kad visos Kanados geros valios lietuviai, su mumis! Tikime, kad jie mus parems, paguos ir suramins. Tai tokios mūsų viltys.

Turėdami gerų vilčių, gerų prietelių ir bendradarbių, žurnalisti-nį darbą pradedame su šiuo numeriu. Pradžia nelengva. Reikia darbo, reikia energijos. Gal susidarys ir trūkumų, bet gyvenime kad mokin-tumės.

Šį pirmąjį mūsų darbo vaisių paleidžiame į platųjį pasaulį su viltimi, nes "N.L." žurnalas, ne purvais drabstysis, ne keiksmazo-džiaus, bet riš svarbius mūsų tautos klausimus, kurie prieš mūsų akis aktualiai šiandien stovi.

Jonas Yla.

KODĒL TA MOTERIS

SKAMBINA ?

Salonēja

Žaidsamos ērdvējē snaigēs palēnģva leidosi žemyn, baltu pūkų patalų apklodamos visa ką, kas tik savo kelionēj užkliūvančios. Gražiausia vieta - Montreale St. Catherine gatvė - dūnda, tarška nusititiesusios gatvėkarių vyrtinės, dūzgia automobiliai; šaligatviais linguoja pekščių minios.

Vaikai trypinėja aplink išpuoštus krautuvų langus, kuriuose išstatyti įvairūs prekių margumynai ir žaislai. Toš puošnios krautuvų vitrinės, nemažiau traukia dėmesį ir suaugusiųjų; ypač moterų, kurioms pirkiniai niekad nepasibaigia.

Šiame didmiesty apstu prabangos, bei žmonių idomaus gyvenimo. Teatrai, kinematografai, griliai ir kabaretai - mirgėte mirga tūkstantinių elitų, puošniuose rūbuose - sukinėjasi poros.

Deja, pasižvalgius nuošalesnėse gatvėse, vaikučių ir senelių prieiglaudose - skurdo ir vargo užtenka; ko net vyriausybės dedamos pastangos, neišstengia prašalinti.

Tiesa, atsiranda geraširdžių žmonių ir labdarinių draugijų, kurios ir kurie tiesia savo gailestingas rankas - nušluosto nevienu vargšo asarą, bet deja, tokių labai maža. Daugelis būdami sotūs, vienį savimi ir savo reikalais tėsirupina.

Tą pastebėjo ir Ona Dailidienė, savo keturių metų dukrėlę Giedrutę vedinė. Šalį didžiulės krautuvės durų, stovėjo nebejauna moteris "salaveišių" uniformoj įsivilkus, ir rinko auksą iš praeivių.

- Mamyte, kodėl ta moteris su varpeliu skambina?... - rodydama rankelę į moterį, klausė nustebusi Giedrutė.

- Vaikeli, ji skambina, kad praeiviai suaukotų, sumestų į skardinę dėželę aukų, kuriomis ji nori suselpti neturtingas vargstančias šeimas, našlaičius vaikučius...

- Ar nepavargsta jos rankelė, ar nenuskausta jai kojas?... Žiūrėk, mamyte, kiek daug žmonių praėjo, bet jie nemeta į dėželę pinigų! Turbut, tie žmonės negeria, kad jie nesigaili vargšų... Motinėle, ar ir tu, nemesi pinigų?...

Dailidienė ieškodama rankirukų smulkiųjų, aiškino mergaitei:

- Negalima sakyti, kad tie žmonės negerai, jie turi per daug savų rūpesčių... Gal net ir šio varpelio neišgirsta? Kartais pamiršta pagalvoti apie nelaiminguosius... Bet, jeigu aš girdėdama aiškų šio varpelio gaudesį, ir suprasdama jo reikšmę praečiau neaukavus, tai tikrai būčiau negerai... Įmesk, mažyte, šį pinigėlį į aukų skardinė-
lę, nuskęs ir mūsų maža aukelė dėl varguolelių...

- Gerai, mamyte, bet mano rankelė per trumpa, nepasiekiu!

Už pažastelių Dailidienė pakėlė dukrelę, ir cinktelėjo Giedrutės auka. Aukų rinkėja maloniu šypsneliu padėkojo, linkėdama mergelei Dievo palaimos, ir gražios ateities.

Minant, Dailidienė aiškino dukrelei, kad ta pasiaukojusi moteris, nors ir pavargsta bestovėdama ir beskanbindama, bet atlieka kilnų darbą, ir tuo jaučia dvasinį pasitenkinimą.

- Žmogus, mažyte, jaučiasi tik tuomet laimingas, kuomet padaro gerą darbą.

Dailidienė susimąstė. Jos vaidentuvėj pynėsi:

- Tūkstančiai žmonių praeina pro šalį neaukavę... Kad bent po vieną centą jie aukotų - susidarytų gražios sumos, kuriomis būtų galima pagelbėti nelaiminguosius! Ir aukotojai beveik nieko nejauštų. Deja, taip nėra...

Paskum Dailidienės mintys - nuskrydo už okeano į pavergtą tėvy-
nę. Tuo tarpu pakėlusį žydrias akutes Giedrutė, pastebėjo motinos rąsotas blakstienas.

- Kas yra mamytei?.. Ko verkia akelės?..

- Prisiminiau, mažyte, pavergtąją Lietuvą, ir ištryško ašaros. Ten žmonės baisiai skriaudžiami ir išnaudojami, ten verkia daugybė alkanių ir apiplėšusių vaikučių, ir nėra kas juos sušelpytų... Todėl suskaudo man širdelę...

- Nusiramink, neverk, mamyte, mano "bankutė" jau beveik pilna centukų, ir už juos aš nupirksiu Lietuvos vaikučiams batukų, dra-
bužėlių ir žaislų.

- Gerai, mažute, kad tu užjauti vargšelius... O labiausia Lietu-
voje vargstančius. Bet dabar mes nieko negalime jiems padėti, nes
ką siųstume - Hitlerio kareiviai sunaudotų. Teks dar palaukti, li-
gi tie neprašyti svečiai iš Lietuvos išsikraustys.

Giedrutė nulinko akelėmis į išpuoštas vitrinas, o Dailidienė
galvojo:

- Ar ateis laikai, kada žmonės supras ir užjaus viens kitą?..
Ar išnyks kada žmonių plovynės pažabotos garbėtroška ir gobšumu?..

Saulė leidosi ir blanko paslėpdama Dailidienės vėl gimstančią
ašarą, su vakaro varpais Giedrutė užniūniavo naują viltį.

AŠ EINU...

Marija Aukštaitė

Aš einu vieškeliais, beribiais vieškeliais...

O, tolybė!... O skausmo medžiai...

Ilgosių šešėliai užgulę kryžkeles,

Verkia sietynai, mano pradžiai...

Mėnuo pažvelgęs pro šakas apsiniaukė,

Naktis visa galia pabučiavo lūpas!

"O, eik..." - ji prašė, juodus šydus užtraukė...

"Rasi ten aušrą! Ji rytuose dar klūpo.

Už tave meldžiasi purpurai rausvųjų žarų...

Iškėlę vargdienių taure prie Viešpaties!

Kovok, maldauk, ir eik! Tik dėl jų ateities,

Žiūrėk, kiek skriaudos!... Išblėsus akys nuo ašarų.

Neužmik, karste virtus pelenu nykiu...

Ak, dar nepalik, baisių ir skaudžių vieškelį!

O, eik, ir eik... prie saulės šviesumo rikių,
Kur noksta prakaitas į grūdą - mūs prietelių."

Ir einu vieškeliais, beribiais vieškeliais...

Lazdelė menka lūžta... baugu ir tamsu...

Ilgėsių šešėliai glėbia iš kryžkelių -

Mano Dieve, ar būsiu apleista visų?...

Man vistiek. Aš eisiu kur brolių ašaros noksta.

Kur tiesos angelas surinkęs varpas laukia.

Toliuose girdžiu vaitojant aidus vilčių bokšto -

Einu... palydėk... nes širdį nerimas niaukia.

D I D E L Ė A S M E N Y B Ė

(Tęsinys)

tute of International Affairs; Member, Executive Committee, Ontario Branch, St. John Ambulance Association. Life Member, Dominion of Canada Rifle Association; Life Fellow, Royal Geographical Society; Canadian Geographical Society; American Geographical Society (New York); Royal Society of Arts and Royal Empire Society. Member, British Institute of Philosophy; Royal Canadian Institute; Academy of Political Science (New York); American Academy of Political and Social Science (Phila.); American Society Of International Law (Washington); International Law Association (London); Canadian Political Science Association; Canadian Historical Association; Toronto Board of Trade. Life Member, Art Gallery of Toronto. Married Ada Lewis (who holds Cross of the Order of Mercy of the Kingdom of Yugoslavia), daughter of late Robert T. Gooderham, Toronto, 1924. Clubs: York, Albany, Royal Canadian Yacht, Ontario Jockey, Toronto Hunt, Eglinton Hunt, Canadian (Toronto); Rideau (Ottawa); Royal Societies, Naval and Military (London, Eng.); Niagara Golf." Residence: 110 St. George St., Toronto; country residence: Nenagh Hall, Niagara-on-the-Lake, Ont.

Parytusi Rožė

Marija Aukštaitė

Ponia Irena dabar niekad neturi laiko kreipti dėmesį į platų eilių indą, kur beveik kasdien būdavo įmerkiamos naujos gyvosios gėlės. Ji dabar lyg žuvis, nardo šokių vakaruose. Šianakt, ji grįžo kaip visuomet prieaušryje, lydima keisto bičiulio Klaudijaus.

Automobilio durelėse sulinko jos aukštas, lieknas siluetas, balta maža kojytė su rausvai lakuotais batukais trinktelėjo į kietą asfaltą, jos pečius dengė balti lyg duknos lengvučiai brangūs kailiniai, rankos, - juosė deimantines apyrankės ir žiedai, o glėbyje, blaškėsi kelios sulinkusios rožės, pro kurias Klaudijus siuntė šios nakties paskutinį šypsnį.

Irenos kojos sušnarėjo šilko raukšlėse, ji grįžo į savo vasarnamį, nešdamasi sunkią paslaptį. Aplink vijokliais apsivijusius rūmus, klaidžiojo lyg paklydę vasaros nakties lengvi vėjai. Vos Irena pasuko sodo taku pro snarėnčias lelijas, - verandoj ją pasitiko jos vyras Juozas.

- Ach, Juozai... - ji kreipėsi į savo vyrą: - Aš pavargusi... Juozai... Ši visa mūsų gyvenimo aplinkuma, man baisiai nepakenčiama...

Ji dar daugiau kažką sakė, vos buvo galima girdėti išmėtinėjimai, bei nusivylimas.

Numetus lengvų kailių baltą apsiaustą į vyro rankas, nusiraitė į erdvią palmių svetainę. Čia lyg nuskaptuotais plonais ilgais pirštais -- išskleidė pėsčios rožes.

Naktis. Vėsi ir puiki vasaros naktis. Nubalęs mėnulis erdvėje tyvįka ir žavėtinai į rūmą žvelgia. Pro atidarytus langus -- neša vėjelis medžių šnarėjimą, sodo liepų šakose - žaidžia balsganos žvaigždės, ir dėl to, Irena nedega sviesų: ji su Klaudijumi vis prieblandose, vis naktų glūdumose... Dabar viena nori pagyventi jo svajonėmis, ir glostydamą jo dovanotas rožes, mąsto:

- Ach, ar dar ilgai teks laukti, kol jis savo širdį man atvers? Klaudijau! Ar tu jauti mano audringų jausmų verpetus?... Tuščias man gyvenimas ten, kur tavęs nėra. Aš negaliu suprasti tokios šaltos varinės širdies: dveji metai, jis apie meilę - tarytum nebylys. Bet, vistiek, jis mano žiburėlis sielos patamsiuose... Jis mano

viltis... Nors aš jam beteisė... Surištos mano rankos su Juozu... Ir kam svajoti? Kam šokti per tarpekį, kurio neperšoksi?... O vis dėlto ryžtuosi... Sulūžo mano valios laivas, nėra irklų... Mano prieplauka - jis, arba...

Irena sulinkus, apsikabinus jo dovanotas rožes - bučiuoja... Ne-bučiuoty jų, nevaidintų kvailos aktorės vaidmens, jeigu jos vyras bent kiek ją domėtusi.

Prieš dvejus metus Irena prašė jį, kad jų namuose nusvirtų lopšelis. Toks švelnutis, šilkais susuptas, o tarp baltų kaspinių - šypsojusi angeliškas šypsnelis motinai - Irenai. Bet jos vyras atsakė:

- Irena, jei nori namuose gyvybės - nupirksiu "buldogėlį".

Tie žodžiai nupūrtė Ireną šiurpuliais. Ji nori būti motina! Argi ji verta tikrai "buldogėlio"? Kuris ją niekada motina nepašauks! Ir kuomet jos vyras smarkiai ją subarė, ašarojančią - ji pakitėjo. Pradėjo iš namų vyrui nematant išsidiuoti, ir paskum susirado Klaudijų. Klaudijų! Tą keistą žmogų, kurs kalba tik apie žvaigždetas erdves, apie moters pareigas ir kilnumą; bet kažkodėl perka jai gėles, vedasi į šokius ir teatrus, nors ir žino, kad jina turi vyrą!

Irenai keista. Argi ji suvys tartum laukų aguona Klaudijaus meilėje nepasiekus jo lūpų? Išėity su kitais šokti valsų, jautriai apsisuktų tango, bet be šio, beveik nebylio Klaudijaus, visur tuštuma...

Už langų šlama vėjalio liečiami beržai, ten toliau šniokščia ežeros. Irena prisimena Klaudijaus šios nakties žodžius:

- Kilni moteris - šventas namų židiny. Ji nuolatos budi kaip nenuilstantis sargas, kurs sąžiningai eina savo pareigas. Kilni moteris - mūsų tautos garbė! Ji ne ginklu valdo šeimos vadžias, bet meile, pasiukojimu. Kilni moteris yra ta, kurios pečiai palenkti sunkiai motinystės naštai.

Irenai neaišku, ką Klaudijus tuo norėjo pasakyti?! Ji sklaido rožes, dar drėgnas, neseniai su keliais smailiais spygliais nulaužtas. Iš jų tarpo išsiskiria viena pavytusi rožė su baltu žiedu, ir prie jos šiurkštaus stiebelio - supasi laiškas.

Irenai suvirpa jausmai. Sužiba džiaugsmo ašarėlė, pro ją nusiraito baltame voke: "Poniai Irenai" -

... Mieloji Pavytusi Rožole,

Tik tokią aš Tave galiu mylėti, kokia Tu esi. Tu manęs per šiuos du metus - niekados nematei dieną, tik mėnulio tviskeji mė; tik naktų skraistėse, ir nežinojai, kad aš esu Tavo vyras - Juozas. Atleisk, Brangioji, kad aš Tave apgaudinėjau veido pakaitomis, kalba ir darbais... Nepyk, mano Rožele, Tu man dabar milijoną kartų brangesnė, nes mano - nuduoto meilužio, nekaltos Tavo lūpos nepalie-tė, o mano lūpos - nepasiekė Tavųjų! Mano tyrasis Angele, atleisk,

kad prieš dvejus metus įžeidžiau Tavo kilnų motinystės jausmą, ir pastūnėjau tavo slidžių gyvenimo taku... Vėliau supratęs labai gailejau, ir apgaulingai veržiausi į Tavo širdį. Nopyk..
Būčiuoju,
Tavasis Klaudijus

Irenos veidai sužydo rožėmis. Jos lūpomis nusirangė laimės šypsnelis. Ji prispaudė vystančią baltą rožę prie švelnučių lūpų, pabučiavo, ir įmerkė ją į gilų, platų gėlių indą.

Už langų labiau sušniokstė sodai, sušnarėjo lelijų kerai, medžių šakų protarpiuose blizgėjo žvaigždės, rytuose sukosi purpurinės prošvaistės.

Tarpdury, nusikvatojo laimingas Klaudijus, Irena kaip naivus kūdikis prie jo pribėgo, ir laiminga nuskendo savo vyro glėbyje.

L A I M Ė

Viename taške nuostabiai sueina du mokslu: "gyvenimas yra kančia!" ir "gyvenimas yra džiaugsmas!", nes abu pripažįsta amžiną tiesą, kad žemiškos gerybės yra tik apgaule, ir kad noredami būt laimingi, turime iš jų išsilaisvinti. Juk ir Kristus buvo vargšas.

Ką tai reiškia? Mat jis tur tus - atidavė vargšams. Šitame pasielgime, yra gilus gailestin gumas, bet Jėzui turty ir nereikėjo. Vargšai, tuo tarpu, kaip žemiškos esybės, buvo reikalingi paspirties ir paramos, nes žeme nėra laisva nuo alkio.

Mes, šių dienų žmonės, esame kaip ir tie vargšai, kuriuos Jėzus apdovanojo. Dauguma iš mūsų - ieškome laimės klaidingame kelyje - turtuose.

Bet, mums reikalingi turtai, kaip gyvenimo ramstis, ir klaidinga būtų juos paniekinti ir atmesti, kol neturime pajėgos be jų apsieiti.

Tik, vieną visados aiškiai supraskime: turtas yra ramstis, bet ne galutinis žemiškojo gyvenimo tikslas.

Laimės būvis, nuolatos skatina mūsų sielose ilgėsi, vis kilti aukščiau, ir tobuleti.

Ir, šis dalykas, reikalingas paaiškinimo: ilgėsysis, nėra mūsų sielų blogis, kad siela būdamą nors ir laimeje, trokšta dar padidintos laimės. Nesitenkina tuo, kas jau pasiekta, bet siekia, ilgisi ir veržiasi aukštesnio tikslo, - kultūros, mokslo ir tobulejimo.

"J. D."

Tas, kuris kariauja su jėga - tik pusiau užkariauja savo priešą.

Laimingas yra tas, kurio namuose viešpatauja taika.

TAUTOS ISTORIJA

Jos Mokymosi Tikslas

Istorija yra praeities mokslas. Ji parodo, kaip žmonija seniau gyveno ir kaip sukūrė dabartines savo gyvenimo formas. Tokiu būdu, istoriją, drauge ir dabarties mokslas. Parodydama, kaip susidarė dabartiniai kultūriniai, socialiniai ir politiniai santykiai, ji padeda ne tik juos geriau suprasti ir įvertinti, bet ir šiek tiek numatyti, kaip gyvenimas eis toliau. Tai, gi iš istorijos galima pasimokyti ir ateities, netik praeities.

Yra bendroji žmonijos istorija, ir atskirųjų tautų istorija. Bendroji žmonijos istorija, nagrinėja visos žmonijos kultūros išsivystymą (raidą). Tautų istorija, vaizduoja atskirų tautų praeitį. Jos sudaro pagrindą visos žmonijos istorijai. Kiekviena tauta, žmonijos istorijon įneša savo dalį. Vaizduodamas tautos praeitį, istorijos mokslas rodo, kad dabartinis jos gyvenimas nėra atsitiktinis, bet yra ištisus amžiusėjusio išsivystymo vaisius. Žmonių būdas, papročiai, pažiūros į gyvenimą ir visuomenę, ekonominės sąlygos, tai vis priklauso nuo aplinkybių kuriose tauta teko gyventi. Todėl kiekvienos tautos būdas savotiškas. Istorija mums padeda suprasti kiekvienos tautos savybes.

Mūsų tauta dabar turi daug įvairių kultūrinių, visuomeninių, politinių ir tautinių, kurių šaknys glūdi praeityje. Todėl Lietuvos ir lietuvių tautos istoriją studijuodami, mes sau išsiaiškiname, kaip mūsų praeitis sudarė dabartinio gyvenimo sąlygas, ir klausimus. Žodžiu, praeitį parodžiusi Lietuvos istorija, mums turėtų padėti suprasti dabartį, ir duoti galios spėti apie ateitį.

* reikalų

Šaltiniai Mūsų Praeičiai

Tikrąją praeitį susekti sunku. Istorijos mokslas tam tikslui vartoja daugelį šaltinių. Geriausias šaltinis, aišku, yra likę senoviniai raštai.

Čia lietuviai susiduria su liūdna būkle, nes rašto paminklai Lietuvoje labai, labai vėlyvų laikų. Pirm vienuoliktą šimtmečio, galima sakyti, mes Lietuvos istorijai jokių raštų neturime. Pateiktas pirmasis žinias apie Lietuvius parašė svetintaučiai, kuriems tekdavo su lietuviais susidurti: skandinavai, vokiečiai, lenkai ir rusai. Pačių lietuvių rašomi istoriniai raštai, atsiranda tik penkioliktame šimtmetyje – penki šimtai metų atgal.

Lietuvių istorijai pirm penkių šimtų ir tūkstanties metų, tenka griebtis medžiaginės kultūros liekanų, ir dvasinės kultūros palikimų. Medžiaginę kultūrą sudaro visi mūsų protėvių vartoti ir iki mūsų dienų užsilikę daiktai: įrankiai, ginklai, papuošalai, pastatai, pilys, kapai, ir tam panašiai. Dvasinės kultūros palikimus sudaro kalba, papročiai, apeigos, dainos patarlės, padavimai, burtai, prietarai, ir t.t. Medžiaginės kultūros liekanas tiria archeologijos mokslas; dvasinės kultūros palikimus, studijuoja kalbotyros mokslas. Jų daviniais naudojasi istorijos mokslas.

Pirmieji Lietuvos istoriniai raštai pasirodė kunigaikščio Vytauto ir jo bajorų dvaruose. Tai taip vadinamos krėnikos, arba metraščiai. Pirmą Lietuvos istoriją, buvo lenko Strikausko parašyta (1532m.). Po jo, antrąją istoriją lotyniškai parašė kunietis Tėvas Jezuitas Kojalavičius (spausdinta 1650 m. Dancige).

Pirmą lietuvių kalba parašytą istoriją pagamino Simanas Daukantas. Jis rašė žemaičių tarpe. Jo (Perkelta į 36-tą psl.)

Montrealas Kriščiui veda Petutę

Ilgas dienužes tylėjau, ilgas naktųžes nemigau... Katedrų bokštai varpais lingavo, užėję južis žaizdams snaiguole, sukosi pūgų verpetai, bet niekaip neįtikino sielą, kad pasaulis tyraš, kad aplinkui žydi kultūros žiedai. Ak, ne...

"Kvailutė širdie, nuo visų atsilikus ir sumenkėjus, argi nemanai, - aplinkui liuksusas, puošmynys, aukšti kuorai, milžinai rūmai, žmonių mirgėsys... Suprask, širdie, kad žmogus pasauly tik žaidžiantis kūdikis, kad pasaulio lopšys - laikinas pasisupimas. Supkis ir tu... Su vario varpais meliskis, su minia banguok..."

"Ak, tai permenka... Aš trokštų austi malda iš širdies verpalų... Aš trokštų pabėgti iš minios triukšmingų puotų ir kraujo klanų, aš trokštų rasti kelią į pilną žmoniškumą, vedantį tiesa ir meile."

"O, ne..." - švilpia pro langą įsisiūbavęs vėjužis, ir kužda: "Pasaulio lopšys - tik laikinas žmogaus pasisupimas."

Šių metų 7-tą d. vasario liet. parapijos švėtainėj įvyko Kanados Liet. Tarybos moterų sekcijos gailėstingiems darbams susirinkimas.

Susirinkimą atidarė M.A., kuri nušvietė kaip dera lietuvei pasi-aukoti žmonijos kančių lengvinime, prisidedant prie Raudonojo Kryžiaus darbu.

Priminė, kad ir Lietuva suvarginta, pavergta ir apiplėšta, išguiti broliai šala Sibiro pūgose, tad reikia lietuviams burtis į gailėstingiems darbams moterų grupę, kad susėlpus nelaiminguosius.

Į sekciją įsirašė apie 100 narių, išsirinko savo valdybą ir miesto kvartalų vedėjas, dabar kas

savaitė renkasi ir ruošia rankdarbius numatytai parodėlei, kurios pelnas bus skiriamas Raudonajam Kryžiui, ir ištremtiems broliams Sibire. Į valdybą išrinkta sekančiai:

Pirmininke.....P.Juškevičienė
Vicepirm.....M.Ivaškevičienė
Sekretore.....P.Lukošienė
Iždininke.....M.Leknickienė
Korespondente....M.Ivaškevičienė.

Artimoj ateity, ši sekcija numato suruožti vakariene, ir pasikviesti Raudonojo Kryžiaus atstoves, kur bus įteikta auka Raudonajam Kryžiui.

Pirmą dieną vasario parapijos švėtainėj, įvyko Kanados Liet. Tarybos centro su skyriais bei "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojų platus susirinkimas, kuriame dalyvavo Gen. Konsulas G.L.P. Grant-Suttie, svečiai - atstovai iš Toronto ponis O.Kalinauskienė ir p. Hozas, ir Vyt. Širvydas iš Rouses Point, N.Y.

Susirinkimas išrišo daug svarbių ir aktualių klausimų, perdavė K.L.T. centrą Montrealui, išrinko centro valdybą ir kitas komisijas, sutvarkė "Nepriklausomos Lietuvos" išleidimo reikalus.

Ačiu gerb. Konsului ir Toronto atstovams už malonų ir brangų kooperavimą mūsų darbuose, Jūsų dėšinė mums visuomet laukiama ir įvertinama.

Pirmos dienos vasario K.L.T. susirinkime pagerbiant Gen. Konsulą, G.L.P. Grant-Suttie, buvo įteikta visos Tarybos vardu gerb. Konsului plieno Vytis, gabaus lietuvių p. Kisieliaus rankdarbis.

Neseniai Montreale lankėsi ir koncertavo įžymi Wagnerio operų dainininkė ir artistė - panelė Stočkio. Gaila, lietuviai jos meniška daina ir artistiškas gestais neturėjo progos pasigrožėti.

Prieš pora savaitių, čia lankėsi ir kita dainos mėgėja, panelė Onutė Jackevičiūtė.

Onutė buvo apsistojus Marijos Aukštaitės šeimoje, buvo išvažiavusi aplankyti Toronte gyvenančią savo draugę, ir sugrįžusi į Montreālą -- atsilankė į jaunimo suruoštą Valentinę parengimą, kur gražiai padainavo, ir su daug kuo susipažino.

Laimės, Onutė! Pergreit mus palikai. Ilgimės...

22 dieną vasario parapijos svetainėj, K.L.T. minėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Programoje buvo kalbos, dainos, ir kiti pamarginimai. Programą vedė Matas Vaišnora, kalbas pasakė centro pirm. A.Navickas, vietinis klebonas, p. A.Sakalas, ir amerikietis p. Jankauskas.

Visų kalbos buvo vertingos ir gražios, bet p. Jankausko kalba -- begalo visiems patiko, ir p. Jankauskas už tai išaugo mummyse aukšta asmenybe, kaip tėvynės ir demokratijos uolus gynėjas, bei viešinimo įkvėpėjas.

Parengime dainavo bendrai ir paskiromis du chorai - Vytauto klūbo choras, ir Šv. Kazimiero parapijos choras. Duetus gražiai sudainavo dvi sesutės Ivaškevičiūtės, ir kitos dvi mergaitės, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Taipgi sudainavo jaunučių mergelių choras, kurį uoliai veda muzikantė Žižiūnas.

Viso vakaro puošmena, tai buvo Rūtelė Kilimonytė, kuri į trispalvinius pūkus įrengta šokė, ir vingiavo, gražiai dainuodama ir eilėraščius sakydama.

Nors parengimas buvo ruošta paskubomis, bet puikiai pavyko, žmonių prisirinko pilna salė, surinkta aukų apie 70 dolerių.

Dvi darbščios ir nenuilstančios veikėjos ponia Vilimienė ir p. M.Mickuvienė, daug įdėjo triūso, darbo ir aukų į 16-tos Vasario dienos surengimą.

P. Mickuvienė apart darbo, paaukojo War Saving Certificate, o p. Vilimienė - paaukojo puikų rankdarbėlį siuvinėtą pagalvėlę - 3 dol. vertės. Tu dovany proga, surinkta apie 30 dolerių. Garbė Jums darbščios bitutės, Jūsų žygiai, nebus pamiršti.

Montrealietė M.Janulaitytė, surinko apie 50 prenumeratų mėnesiniam žurnalėliui "Varpelis," kurį leidžia Tėvai Pranciškonai Pittsburgh, Pa.

Aldona Kisieliūtė, kuri lanko aukštesniąją Thomas D'Arcy McGee mokyklą, visuomet pasižymi moksle. Po Naujų Metų, jina tapo išrinkta į tos pačios mokyklos leidžiamo laikraščelio "Student Prints" redakcinę komisiją.

Laimės Aldoniuk!

Lietuvių Vytauto klūbo choras vis didėja. Paskutiniu laiku jau labai gražiai ir žavingai sudainuoja, nes vis įstoja jaunų jėgų turinčių gražius balsus.

P. Leknickų šeima gyvenanti Villé La Salle miesto daly, ten subūrė visą gražią lietuvių koloniją, ir dabar visi vilasaliečiai puikiai dirba tėvynės dirvoje -- Kanados Liet. Taryboje.

P. Škudienė ir p. Dunčikienė, prirašė prie Moterų sekcijos gražų pulką gailėstingiems darbams kilnių moterų

Mokytoja Marija Arlauskaitė, sujungia visą Rosemount rajoną, ir įtraukė į Raudonojo Kryžiaus darbą daug jaunų moterų ir mergaičių.

D r a u g u ž e i

Skausmų apsupta per naktis nemigai...

Rūpesčių parblokšta - pasijutai vienužė,

Bet šale Tavęs tūnojo ištikimi draugai -

Tai mano mintys, kaip nerami jūružė.

Bučiavau Tave erškėčių vainikuose,

Ieškojau kelio skaidresnio negu žemė...

Tad, eikš į mano laivą godas palikusi,

O mūsų vairas bus: Dievas, Tėvynė,

Dori darbai, ir viskas - kas neaptomę.

Marija Aukštaitė.

MANO SESĖM S

Buvo tai seniai, kada aš turėjau vos šešiolika metų. Rimtais gyvenimo klausimais, nedaug tesusidomavau. Nesigilindavau į pasaulio problemas, rūpesčius ir vargus, kuriuos žmonija neša.

Su gražia viltimi žiūrėjau į ateitį... Svajingos mintys tarėtum sparnuotas drugelis skraidė visur...

Tai buvo tėviškėje.

Ir ne vien tik man, o ir dau-

geliui mūsų sesių, kurioms likima kiekvienai savo dalį paskyrė.

Šiandieninės sunkios mintys, primena ramų ir jaukų šeimos židinį, kur tiek daug laimingų dienų praeina, palikdamos tik gražius prisiminimus.

Kada tik prisimenu tėviškę, visuomet atsimenu savo tetos žodelius, kuri sakydavo: "dukra, stenkis daryti gerą, ne tik kas tau pačiai naudinga, bet ir kitiems..

Niekuomet nereikalauk, dėkingumo,
o pamatysi, kad būsi atlyginta --
jausdama savo sąžinėj ir sieloj
teisy ramumą. Jausi, kad laikas
buvo sunaudotas geriems ir nau-
dingiems tikslams, o ne veltui
praleistas. Jausi saldu atminimą
savo širdy, nes neleidai veltui
valandų, o pynei dorybę gražiems
darbams, bei kilniems idealams.

Gyvenimo ratas, greitai suka-
si. Laikas bėga - toli mus pa-
likdama. Rodos seniai čia mes
džiūgavom tėviškės prieglobsty, o
tik pažvelkime, kiek per tą laiką
visko pergyventa! Kiek visko ne-
tekta!

Gyvenimas - mokykla. Stenki-
mės kiek galint jį geriau sunau-
doti. Neleiskime laiko veltui,
kuris nebūtų pamoka mums pačioms,
bet ir kitiems gyvenantiems mūsų
aplinkumoje.

Jei turime valandėlę liūso
laiko, pavarstykime dorą naudingą
spaudą, rasime žinių, kurios mus
sujdomins ir prablaivins. Skai-
tykime naudingas knygas, bus di-
delė nauda pačiai sau - nes kny-
ga geriausias draugas ir priete-
lis.

Gerų ir naudingų darbų - yra
daug, nevengkime jų, ypatingai
šiais laikais, kada žmonija tiek
daug kenčia.

Lietuve, sese, Tu gali daug
kuom prisidėti prie palengvinimo
žmonijos kančių. Skyrk, savo da-
lelę Raudonajam Kryžiui, kurs
apriš nevieną žaizdą, palengvins
nevieną sopulį.

Darydama gerą darbą, visuomet
prisimink, kad iš to, ką esi pa-
dariusi kitiems, bus malonumas ne
tik sau pačiai, bet ir tiems ku-
riems jis bus suteiktas.

Būdama paveldėjusi iš lietu-
vės motinos skaidresnius jausmus
ir meilę artimui, tikiu, kad ne-
numosi ranka ir dabar. Eisi ten,
kur būsi saukiama, dorą darbą
dirbsi ten - kur galėsi.

Teišnyksta iš mūsų tarpo be-
reikalingas laiko gaišinimas y-
vairiems beverčiams pasnekėsiams,

K n y g y n e

Maldingai veržiasi šventyklon
Kiekvieną kartą man širdis,
Kai žengiu pro šias duris
Plačiausiom iš visų mokyklon.

Čia autorių rinktėji tomai
Alsuoja amžių išmintim --
Lengvu džiaužsmu, gilia rimitim,
Net ore dvelkia čia atomai.

Man renkant knygą - virpa rankos -
Lyg atnašauju aš dvasia:
Degu sielos ugnim skaisčia -
Krutinėj norai platus trankos!

Taip daug jėgos! - visas aprėpti
Lentynas veržiasiakis
Ir rankos, protas ir širdis, -
Iš karto į save įkvepti!

A.V.

per kuriuos sijote išsiijojam vi-
sus apylinkės pažįstamus. Tuo
pasidarom dažnai sau nemalonumo,
ir kitiems moralės skriaudos.

Tad, bent kartą ant visados,
nusikratykime blogų papročių, ku-
rie ankščiau ar vėliau sukelia
audras ir nesusipratimus.

Tvirtai sau pasižadėkime, tik
naudingus darbus atlikti. Tuomet
pamatysime, kad mūsų laikas buvo
sunaudotas vertingam tikslui, ir
jo gailėtis nereikės.

A.Rytmetytė.

Geriau su teisybe laimėti prieš-
ninką, ne kaip melu draugą.

D-ras Vincas Kudirka.

Menkoje šių laikų žmogaus sielo-
je išgeso visos ugnys; jos tam-
soje ne tik Dievui nėra vietos,
bet ir stabui pasidarė ankšta.

M.Gorkis.

Už Mūsų Sielos

New York. Š/m. vasario 3 dieną, įvyko Lietuvos Piliečių susirinkimas, kurs įkūrė Lietuvos Piliečių Sąjungos skyrių.

Susirinkime dalyvavo 43 asmenys, išrinkta valdyba, į kurios pirmininkus įeina pulkininkas K.Grinius -- sūnus buvusio Lietuvos prezidento.

Čikagoje, L.P. Sąjungos skyrius, jau kiek ankščiau įsikūrė. Abu skyriai, dabar rūpinasi sudaryti Sąjungos įstatus, ir organizacijos Tarybą. Po to, bus siekiama sukurti užsienyje organą, kuris atstotų Lietuvos Respublikos vyriausybę ir seimą.

.....

Chicago. Iš Amerikos Karo Departamento, Kaminskai gavo pranešimą, kad jų sūnus Petras, žuvo kovodamas generolo MacArthur eilėse prieš Japonus Filipinų salose.

.....

New York. Amerikos lietuviai bendrasaviniai, Vasario 16-tos šventę, minėjo šiose kolonijose: New Yorke, Baltimorėje, Čikagoje, Pittsburgė, Newarke, ir kitur. Daugelio minėjimų pelnas paskirta Amerikos Raudonajam Kryžiui.

.....

Boston, Mass. Profesorius Pr. Galinis, surinko ir Anglijoje pasiuntė \$40.00 Kalėdinę dovaną rašytojui E. J. Harrisonui, kuris parašė ir išleido keletą knygų apie Lietuvą anglių kalboje.

.....

Vilnius. Iš Vilniaus į Portugaliją pranešama, kad bolševikai pirmą kartą apšaudė Vilniaus apilinkėse suėmė ir išdeportavo 6,602 tremtinus. Lietuvių buvo 2,270, lenkų 3,939, gudų 150, rusų 206, totorių 28.

.....

Chicago. Vietos lietuviai stebisi: vienos lietuvės moters pasiryžimu. Tai Emilija Krukienė, kuri nors ir vedusi, ir auklėja du sūnus ir dukterį, vienog lankė universitetą, ir gavė gydytojo laipsnį. Dabar atsidarė savo ofisą, ir pradėjo praktiką. Vyresnysis jos sūnus Algirdas, lanko Illinois Universitetą.

.....

Baltimore, Md. Lietuvis gydytojas Dr. J.A. Bučnis, savininkas vieno didžiausių ir brangiausių Lietuvos pašto ženklų rinkinio, pasiuntė šį savo rinkinį Čikagos Philatelic draugijai, kuri išstatys Lietuvos pašto ženklų rinkinį, trijų dienų parodai.

.....

Cleveland, Ohio. "Dirvos" redaktorius K.S. Karpius, išleido naują istorinę apysaką "Alpis," Kestučio išlaisvintojas. Tėvynės Mylėtojų draugijos nariai, šią knygą gaus dovanai.

.....

Kaunas. Vokiečiai siūlo 5,000 rublių tam, kuris išduos rusų parašytą karį, arba šnipą.

.....

Brooklyn, N.Y. Advokatas Budrikas išleido savo kurinėlį: "Puskepės Idejos."

.....

Philadelphia, Pa. Lenkai prikalbino tris lietuvius jaunuolius, stoti į jų kariuomenę Kanadoje.

.....

Chicago. Lietuvių Kultūrinis Institutas kurį vedą prof. K.Pakštas išleido jo, anglių kalba knygėlę, "The Lithuanian Situation."

.....

Ką Tavo „Širdukės“ linkėjo

S. Paukštytė.

Ar siunti meilės laiškėlius, draugėms širdžiukės ar malonius atvirukus? Vasario 14-tą dieną, gal pati jų lauki ir juos gavusi su kokių džiaugsmu priimi ir škaitai. Gražus paprotys vienas kitą užjausti ir pasidalinti džiaugsmiais, kada širdis laimės kupina. Antra vertus, kilnesnė yra meilė artimą neviltyje paskendusį suraminti, kuris svyruoja drąsos netekes, graužiasi, o tu jį paguodi, ištari jam meilės žodį.

Tokią kilnią meilę ir užuojautą parodė šventasis Valentinas kėnčiantiems dėl Kristaus vaikeliams. Jis buvo jų nuoširdus draugas, kuris neapleido kankinių iki paskutinės valandos. Kada imperatoriaus Aurelijono budeliai nėbeleido šventojo lankyti pasmerktųjų kalėjime krikščionių, jis rašydavo laiškučius, ir papirkęs kalėjimo sargus, liepdavo jiems įmesti raštelius nukankintiems ir išbadėjusiems kaliniams. O šie Kristaus karžygiai pasiskaitę gerojo Tėvo žodžius, užsiėgdavo karštesne tikėjimo meile, tada su nenugalima viltimi ir drąsa ėjo į žudymo vietą.

- Ak, Viešpatie, neištversiu šiose kančiose, - skūndėsi senelis priglaudęs dukrytę prie gaudžios krūtinės.

Mažytė maldavo jį grįžti namo. Bet jame jau visos viltys gėso. Bet štai, Valentino popiėrėlis nukrito už geležinių durų, jam prie kojų.

- Nenusimink, Kristaus riteri! Būk drąsus, nebijok, dangus Tau atviras, - ramino šventasis senelį sakydamas, kad "neužilgo pasibaigs tos kančios ir šios žemės sielvartai."

Senelis laiškelio suramintas, įgavo naujų jėgų, ir kalbėjo:

- Viešpatie, koks Tu geras! Neapleidai savo tarno! - ir ramiai pažvelgęs į brangią dukrelę, davė savo žilą galvą budeliui kirsti.

Mergytė suklupo iš širdies skausmo.

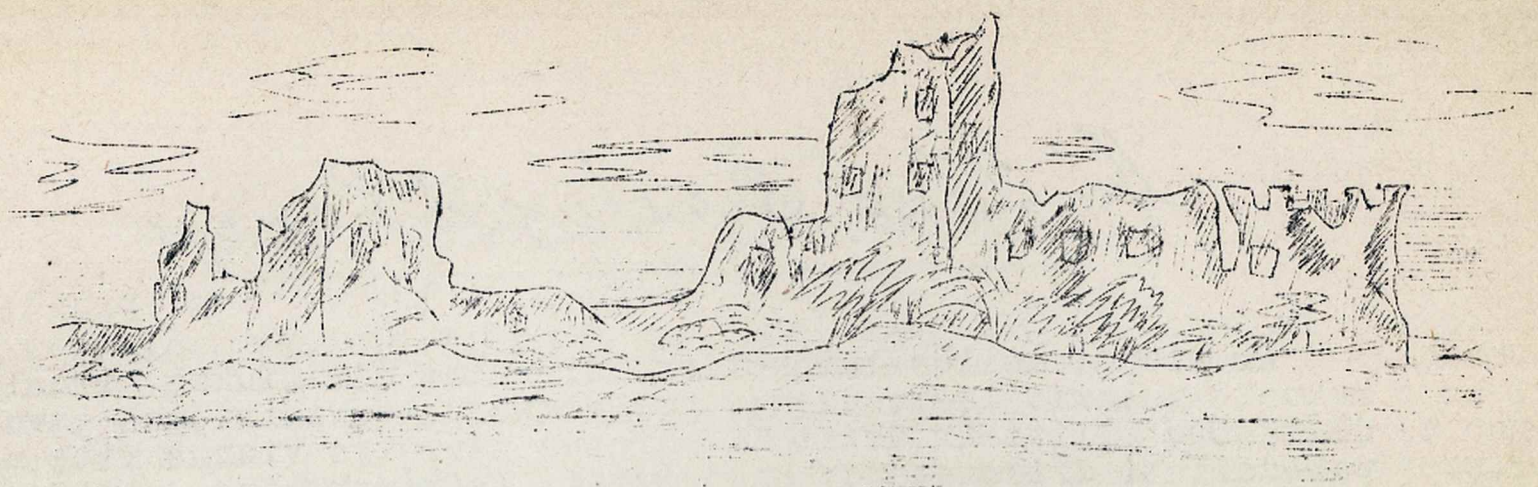
- Tėveli, mamyte, - ji verkė, - kur jūs? Palikot mane vieną... bijau, taip bijau mirti.

Ir vėl Valentinas ėmetė laiškutį. Jis drąsino mažytę nieko nebijoti. Juk jos laukia Kristus, maloniausias Tėvas, Marijā, geroji Motinėlė.

Pasidarė jai tvirta ir drąsa. Mažytė pasiryžo.

- Einu, Jėzau, prie Tavęs. Nieko nebijau. Myliu Tave už viską labiausia.

Kiek stiprybės ir paguodos Valentino laiškuose! Jo "širdukės" vedė kankinių sielas į dangų, o ką tavo "širdukės" linkėjo mielajam bičiuliui?

SUDUŽO KANKLĒS

Marija Aukštaitē.

Tarp pilių šarmotų,
Snaiguolēms užklotų -

Mintimis skraidau...

Lietuvą mieliausią,
Širdžiai artimiausią:

Kančiose matau...

Sudužo man kanklės
Sieloje raudoję -

Sužibo ugnis!

Aš eisiu kaip liūtas!
Jos vargų kelionėj -

Kol saulė prašvis.

Žemė sužydėjus
Karmino kraujuose -

Ilgai nebeverks!

Už vieną jos pėdą -
Svetiniems bus gėda:

Juos amžiai pasmerks.

Tėvyne, mieliausia!
Jūrų vėjais klausiu,

Zaphyro smuikais...

Kokius šarvus ruošti -

Ar vainikais puošti?

Kokiais eit takais?..

Juk į laisvę kelias:

Prarajos, erškėčiai...

Viesulos... Kruša...

Bet mes tiesim ranką

Žodžių neužtenka -

Tau siela visa.

Prarajos Erškėčiai

"Nepriklausoma Lietuva" - ketina išstobulėti į plataus masto žurnalą. O aš stovėdama kryžkelėj su pirmo numerio kukliais, bet atydingai rinktais žiedeliais, kreipiuosi į Jus visus, mieli Broliai, Sesės, kurie valdote plunksną - rasyskite. "Nepriklausoma Lietuva" - laukia Jūsų raštų.

Jeį esi didelis rašėjas, - nesididžiuok, ateik, ir pas mažesnius. Tarp mažųjų suspindėsi saulės sviesumu, būsi mylimas ir pagerbtas.

Jeį plunksną dar vos bandai, ir jos vingius bailiai išleidi į pasaulį, - nesidrėvėk. Čia tik keturios sienos, - ir aš Tavo sesutė. Išvystysiu kaip kūdikį Tavo mintis, jos išaugės... išbujos... Po kelių metų atsigrįžęs - nebepažinsi savo plunksnos.

Tad, eikš... Lietuviškoj dirvoj - būk, mano plunksnos broliu, sesute... Laiškais pasiekti kiekvieną - neištengsiu. Tad čia prašau. Nevėluokit, visi rašinėliai privalo pasiekti mano pastogę kiekvieno mėnesio 15 dieną, nevėliau.

Redakcijos ir Administracijos antrašas: 2588 Bercy Street, Montreal, Quebec.

Marija Aukštaitė.

Laisvai

Gerbiamoji p. Aukštaite,

Mums labai linksmą naujieną parvežė mūsų atstovai, parvykę iš Montrealo; kad pas Tamstas visi dalykai išėjo kogažiausia, ir kad visi pasizadėjo dirbti tėvynės meilei ir tautos labui. Tas mane labai džiugina. Aš duodu savo žodį, kad stoju į Jūsų eiles, ir dirbsiu drauge su Jumis tiek, kiek mano jėgos leis.

Paskutinėmis dienomis man teko sužinoti, kad eina koki tai gandai kaslink torontiečių neperdavimo K.L.T. centro.

Aš į tai - turiu tiek atsakyti: mūsų teisėti atstovai pas Jumi lankėsi, ir jų pareikšti sutikimai, jų pažadai, niekuomet nebus sulaužyta. Jie bus įgyvendinta! Tad numokit ranką į tuščias pasakas.

Tuo tarpu, linkių Jums didžiausio pasisekimo žurnalo darbe. Aš pilniausia suprantu, kokią sunkią naštą ant savo pečių dedate. Bet, Jūsų kilni siela ir nenuilstantis darbas, aš tikriausia tikiu, kad atneš gražiausių vaisių mūsų išeivijoje, kokių dar mes lig šiol neturėjome.

Su tikriausia pagarba,
Pranas Kundrotas.

Toronto, Ont.

Mieloji p. Aukštaite,

... Teko pasikalbėti su Gerb. Konsulu S.L.A. susirinkime; jis apibudino Jūsų 1-mos dienos vasario susirinkimą, - su viltim šviesesnės ateities, Jums centrą parėmus.

Dabar, dar vieną prašymą turiu, būtent, kad mes nebūtumėm perstatomi kaip "socialistinės" minties žmonės, nes daugumoj to-

kiais nesame. Mes čia persiskyrėm ne palaikymui socializmo, bet mūsų nuomonės susiderino viename taške - siekti Lietuvai nepriklausomybės, o ne eikvoti laiką tušties, ir beverčiams ginčams.

Ši reikalą Jums priminiau dėl aiškumo mūsų nusistatymo. Mes visi gerbiame viens kitą, neatsižvelgdami atskirų įsitikinimų, ir mieloji, tikrai, mes visi jaučiame tik lietuviais!

Mes stengsimės savo darbais įrodyti mūsų gerus norus, ir siekimus. Daug linkių pasisekimo Jūsų darbuotėje.

Jusų,
S. Batkienė.

Toronto, Ont.

Gerbiama Tamsta,

Reikale "N.Lietuva" išleidimo aš pilnai suprantu kokią naštą Tamsta pasiėmė ant savo pečių. Aš linkių Tamstai gero pasisekimo ir ištvermės tame sunkiame darbe, pasitikėdamas, kad Tamsta būsite savo pareigose tiesos ir demokratinių principų globėja, be ko tas darbas būtų bevertis.

Su tikra pagarba,
A.Frenzelis.

Toronto, Ont.

Mieloji Mūsų Aukštaite,

Atleiskite, kad drįstu rašyti "mūsų", nes man rodos, kad gyvendami mūsų kolonijoje, ir turedami Jumi vieną rašytoją savo tarpe - tuo žodžiu neužgausiu.

Kaip malonu šiandien, kada "Nepriklausoma Lietuva" užsibrėžė kelią vedantį į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, mes visi juo eisime, ir už Lietuvą aukosimės. Malonu, kad "Nepriklausoma Lietuva", kelia mūsų vyltis, ir

pradeda žydėti kaip graži radasta, kuri tikimasi augti ir bujos skleidama kultūros lapelius.

Aš manau, kad ne tik Kanadoje, bet ir po kitas šalis pasiskleis "Nepriklausomos Lietuvos" dvelkimas, nes malonios rašytojos rūpesčiu, ji tikrai išaugs į kulturingiausią Kanados lietuvių žurnalą.

Ne tik aš viena, bet dauguma iš mūsų kupini gražių vilčių, kad šis žurnalas atgaivins mūsų dvasią, išmokys karščiau mylėti ir gerbti mūsų mylimą šalėlį Lietuvą!

Brangi mūsų Redaktore, kaip pavasarį šilta vėjelis atgaivina visą gamtą, taip ir Jūs savo darbais sužadinate visus tautiškus darbus Montreale. Aš esu persilpna išreikšti visą Jūsų triūsą, pasidarbavimą bei pasišventimą, dėl mūsų Tėvynės Lietuvos.

Tad, leiskite, man tarti dėkingumo žodį Jums, ir didžiai gerbiamaam Konsului G.L.P. Grant-Suttie, ačiu už jo pagalbą ir pritartinimą Kanados Lietuvių ir mūsų Tėvynės žygiuose. Taipgi sveikinu, gerbiama ir darbštų veikėją - pagelbininką redaktorių p. Joną Ylą, ir linkiu Jums iš širdies darbuotis žmonijos gerovei ir Tėvynės naudai.

Sveikinu visą "Nepriklausomos Lietuvos" direktoriatą, linkiu vieningumo ir gražiausių pasekmių.

Jūs visus nuoširdžiai gerbianči,
M.Arlauskaitė.
Montreal, Que.

Miela Marija,

Būk sveikutė su nauja pareiga. Bet, man rodos, kad Tu bereikalingai ėmeisi "Nepriklausomą Lietuvą" redaguoti. Suprask, kokius Tu turi uždavinius rašytojos dirvoj! O čia jau suvalgys Tavo laiką korektūrų taisymas, ką galėtų kiti geri lietuviai padaryti. Žinai, kad kalbu Tavęs gailėdama. Tavo rankose žinau, kad žurnalėlis išaugs, bet kokią naudą bus netekus Tavęs kaip rašytojos? Apsigalvok...

Kviete rašyti, žinoma nenuleisiu rankų. Tėvynei mes visi turi-

me aukoti ir aukotis, tik stenkis žurnalą išsaugoti nuo audrų...

Linkiu pasisėkimo,
O.Norbutaitė.

Montreal, Que.

Gerbiama Aukštaitė,

Sužinojusi, kad leidžiate mėnesinį žurnalą "Nepriklausoma Lietuva," labai nudžiugau, ir iš dalies nuliūdau. Nudžiugau todėl, kad kanadiečiai lietuviai turės lietuviškos gražios literatūros, kuri eis iš rankų gabios ir mylimos rašytojos Aukštaitės. Juk Jūsų raštai Amerikoje atydziai sekami ir mėgiami.

Bet, žinodama Jūsų silpną sveikatą, numatydamą begalės darbų, iš anksto nuliūstu ne tik už savę, bet ir už amerikiečius lietuvius, kad mažiau teke mums išvysti Amerikos lietuviškuose laikraščiuose taip visiems mėgiamų raštų.

Bet, mes tikimės, kad nepamiršite ir mūsų spaudos, ir karts nuo karto mes lauksime pasigrožėti Jūsų raštais.

Su šiuo laišku, linkiu Jums sveikatos ir gerų pasekmių Jūsų sunkiame darbe, o turint gerų ir nuoširdžių rėmėjų, manau, tu darbų vaisiai plėsis ir klestės ne tik po plačiąją Kanadą, bet ir Amerikos lietuviuose.

Vieningai dirbdami, mes galime daug gero atsiekti, o visų lietuvių dabar aiškus tikslas - siekti Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Tvirčiausias ginklas - spauda. Tad, ėmus šį ginklą, atstovauk mus visus.

Su tikra pagarba,
Ona Jackevičiūtė.
Brooklyn, N.Y.

.....

Kitų pagyrimai, - gali būti mums pamokiniui ne koki mes esame, bet koki privalome būti.

M.Hare.

Tautos Istorija (Tęsinys)

Žymių Žmonių

Mintys

istorijos du tomu išleido Amerikos lietuviai 1893 ir 1898 metais (Vienybė Lietuvininkų, Plymouth, Pa.). Vyskūpas Valančius parašė įdomią dviejų tomų Žemaičių Vyskūpijos istoriją. Lenkų kalba tuo laikotarpiu Teodoras Narbutas išleido 9 tomus Lietuvių Tautos Istorijos.

Spaudos draudimo laikais, rimtų mokslinių veikalų lietuviai negalėjo pasigaminti. Nebuvo rašytojų, nebuvo skaitytojų, nebuvo lėšų. Po 1905 metų, buvo parašyta kelėtos Lietuvos istorijos vadovėlių, bet pilnos išsamios ir tikslios mūsų istorijos dar tenka laukti. Viena geriausių yra A. Šapokos redaguotas leidinys, išėjęs Kaune 1936 metais.

Istorijos Dalys

Lietuvos istoriją galima sudalinti į šias dalis:

1. Priešistorinis laikotarpis. Čia istorikas bando rasti kada Lietuvoje atsirado pirmutinis žmogus, kas jis buvo, kaip gyveno, ir koks jo likimas buvo. Laikotarpis apima 10,000 metų pirm Kristaus iki 500 metų po Kristaus.

2. Lietuva, prieš sudarant vieningą valstybę. Šis laikotarpis apima 500 metų po Kristaus iki 1200.

3. Lietuvos Valstybės Įkūrimas. Šis laikotarpis apima 1200 - 1300 m.

4. Lietuvos Valstybės - laikotarpis nuo Gedimino iki Liublino unijos.

Po to seka moderninis laikotarpis.

Aš esu įsitikinęs, kad materialiai negavusiai auklėjime gerio savokos, beveik visada Dievas skiria du keliu į save - liūdėsio keliu ir meilės keliu. Keliai sunkūs; keleiviai eidami jais, tuoju sukruvina savo kojas, sužeidžia rankas, bet tuo pačiu laiku erškėčiuose palieka nuodėmių ir ydų drabužius, ir prieina tikslą tokiame nuogume, kad jau neberausta prieš savo Viešpatį.

A. Diuma

Gražu garbingai mirti kilniame žygyje.

Seneka

Skausme, be tavo žiedų mano dvasia jaučia žemės pelėsių kvapą, tyrų tuštumą, išgertą ir paspyrtą ilgėsių taure.

Be tavęs - aš nemoku mylėti, be tavęs neištengčiau aukotis, be tavęs mano šypsniai - būtų kaip nuodingos laukų aguonos prasišėpimas.

M. A.

Teisybė, nereikalauja spalvos.

Shakespeare

Tiesos keliu eidami, mes niekad nepaklysim, nes tiesa mus veda į visų dorybių rumus.

M. A.

Užgauti patriotizmo jausmus - mirtinai sužeisti tėvynainį.

K. J. N.